

ПРОТОКОЛ № 86
от дистанционното заседание чрез видеоконферентна връзка на
Гражданския съвет към ВСС, проведено на 02.12.2022 г.

Днес, 2 декември 2022 г., петък, от 9:30 ч. в Заседателната зала в сградата на Висшия съдебен съвет – гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 12, се проведе заседание в смесена форма – присъствено и дистанционно чрез видеоконферентна връзка на Гражданския съвет към ВСС, на което присъстват:

От страна на неправителствените и професионалните организации:

Г-жа Мария Карагьозова – съпредседател на Гражданския съвет от НПО, председател на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Светла Дерменджиева – представител на Асоциация „ФОРУМ”;

Г-жа Мария Колева – председател на Асоциацията на държавните съдебни изпълнители;

Г-жа Невена Иванова – представител на Сдружение „За независима съдебна власт“, онлайн;

Г-жа Ралица Първанова – член на УС на Асоциацията на прокурорите в България;

Г-жа Павлина Желязкова – представител на Българската асоциация на вещите лица и експертите;

Г-жа Десислава Михайлова – председател на Българската асоциация на съдиите по вписванията, онлайн;

Г-жа Пенка Велинова – представител на Българската съдийска асоциация, онлайн;

Г-жа Венета Желева – представител на Камарата на независимите оценители в България;

Г-н Христо Колев – член на УС на Камарата на следователите в България;

Г-н Александър Николов – председател на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

Адв. Иванка Георгиева – член на УС на Обединението на свободните адвокати;

Адв. Ирина Алексова – член на УС на Обединението на свободните адвокати;

Адв. Маринела Ашикова – представител на Обединението на свободните адвокати, онлайн;

Г-жа Величка Томова – председател на УС на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-н Румен Бухлев – председател на КС на Съюза на съдебните заседатели в България;

Със становище по темите от дневния ред участват:

Г-жа Ралица Първанова – член на УС на Асоциацията на прокурорите в България;

Г-н Александър Николов – председател на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

Г-жа Величка Томова – председател на УС на Сдружението на одиторите в публичния сектор;

Г-жа Мила Георгиева – председател на Центъра за приложно-правни изследвания и практики.

Гост на заседанието:

Г-жа Антоанета Софрониева – прокурор във Върховната касационна прокуратура.

От администрацията на Висшия съдебен съвет:

Г-ца Тони Виткова – експерт на ГС към ВСС, главен експерт в сектор „Връзки с обществеността“;

Г-жа Валентина Тесовска – технически сътрудник на ГС към ВСС, главен специалист в дирекция „Човешки ресурси, административно и техническо обслужване и класифицирана информация“.

На основание представените предварително становища по т. 2 от дневния ред и последвалите разисквания, Гражданският съвет към ВСС реши да отложи разглеждането на предложенията за промяна в Правилата за действие на Гражданския съвет от професионални и неправителствени организации към ВСС за отделно заседание през м. януари 2023 г.

Заседанието протече при следния дневен ред:

1. Обществено обсъждане на предложенията за законодателни промени по темата Антикоруption.

Вносител: Асоциация „ФОРУМ“ и Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт;

2. Организационни въпроси.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Добър ден на всички! Обръщам се към колегите в залата, моля, когато взимате думата, да се представяте и да включвате/изключвате микрофона, когато започнете и приключите вашето изказване.

Днес основната точка в заседанието ще бъде обществен дебат по темата Антикоруption – законопроектите, които в момента са актуални и на дневен ред в Народното събрание (НС). Организационно за заседанието, искам да ви попитам – има ли представители, които са упълномощени днес да представляват други организации, тъй като това ще бъде отбелязано за начина на гласуване? До мен не са достигнали упълномощавания за днес. Не виждам някой да дава знак, т. е. да разбирам, че няма упълномощени представители на организации да представляват други, които днес не участват лично в заседанието.

С писмено становище Мила Георгиева участва – тя не се е включила онлайн и не е в залата, но участва с писмено становище по т. 1, Център за приложно-правни практики и изследвания. Това е част от нашите правила и допуска когато не може да се участва лично, се участва с писмено становище.

Имаме днес гост по т. 1, това е представител на Върховната касационна прокуратура. Отправихме запитване до г-жа Даниела Машева и тя днес е изпратила гост, заповядайте да се представите.

АНТОАНЕТА СОФРОНИЕВА: Здравейте, казвам се Антоанета Софрониева и съм прокурор във Върховната касационна прокуратура (ВКП). Ще ми бъде приятно да участвам на този форум, като гост и да изразя становището на Прокуратурата по този изключително важен и дискуссионен въпрос. Благодаря.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: По т. 1 от дневния ред вносители са Асоциация „ФОРУМ“ и Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт (САОСВ). Становище по точката в хронологичен ред са изпратили също Сдружението на одиторите в публичния сектор (СОПС), Центъра за приложно-правни изследвания и практики (ЦППИП) и Асоциация на прокурорите в България (АПБ), която днес се представлява от прокурор Ралица Първанова.

Представили сме в НС нашето становище по корупционния законопроект, внесен от Министерски съвет (МС). По същата тема има и предложение от парламентарната партия „Продължаваме промяната“. Нашето становище е изработено от екип с водещ правен експерт г-жа Надежда Митева. Становището е много дълго, но съм го синтезирала в страница и половина, тъй като днес е много важно да се чуят всичките становища на присъстващите тук. На практика обществено обсъждане по този законопроект не се състоя, той беше внесен на първо четене в Комисията по правни въпроси към НС, там участвах по друга точка. Той не само беше внесен, но и приет на първо четене в Комисията. Предстои първо четене в пленарна зала.

Ако може колегата, който участва с телефона си, да изключи звука, защото има смущение. Благодаря.

Накратко в достъпен стил ще разкажа това, което сме изложили като строга правна материя в нашето законодателство и нашите правни аргументи. Те са много детайлни и абсолютно днес не е формата, в който е необходимо те да бъдат представени, те са предназначени за законодателя, няколко народни представители от правната комисия вече получиха отзвук, че считат нашето становище за много аргументирано и задълбочено.

Идеята на законопроекта на МС, внесен за КПКОНПИ, е настоящия Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобито имущество (ЗПКОНПИ) да бъде разделен на две, като основните дейности – 1. Борба с корупцията и 2. Конфискация на незаконно придобито имущество, да са два отделни закона. Единият – Закон за противодействие на корупцията, и отделно Закон за установяване на конфликт на интереси и за отнемане на противозаконно придобито имущество. Паралелно депутати от „Продължаваме промяната“ внесоха в НС сходен проект, който предлага разделянето на КПКОНПИ на две.

Становището ни идентифицира поредица недостатъци в предложенията на МС за изменение на настоящето антикорупционно законодателство. Едно от основните е нарушения на Закона за нормативните актове. Няма как два закона да уреждат първично едни и същи обществени отношения и то по различен начин, включвайки различен обем от дейности, мерки и субекти.

Следващ важен аспект, който ние идентифицираме като недостатък, е по отношение на опасността от нарушаване на европейското право. В измененията в чл. 72а от НПК е изрично посочено, че обезпечаването на конфискацията по Наказателния кодекс се управлява и пази и по реда на новия Закон за установяване на конфликт на интереси и за отнемане на незаконно придобито имущество. Т. е. оказва се, че обезпечаването на конфискация в наказателното производство се управлява по реда на закон, който предвижда само гражданска конфискация, а според Решение С-391/19 на Съда на Европейския съюз (СЕС), извън и независимо от конфискацията по наказателното производство.

Друг акцент от дългото ни становище, на което сега правя кратко представяне, е факта, че неуреден остава въпроса за борба с корупцията, в която участват длъжностни лица на европейските общности или длъжностни лица на държавите - членки на Европейския съюз (ЕС). Един особен парадокс – наблюдаваме определението на понятието „корупция“, което би трябвало да е централно за целите на антикорупционния закон, изобщо не е дадено в проекта на служебното правителство и остава неясно вложеното в него значение. Ние считаме, че българския законодател със създаването на първия антикорупционен закон наистина направи една голяма стъпка – за първи път създаде дефиниция тогава на определението „корупция“, тук това се елиминира. Обръщаме специално внимание на това, че в законодателните предложения има проблем по самото определяне на обхвата на лицата, които заемат висши публични длъжности – той се стеснява значително.

Извън противодействието на корупцията остават президента и вицепрезидента, омбудсмана, българските членове на Европейската комисия (ЕК) и Европейския парламент от България (ЕП), конституционните съдии, началниците на политическите кабинети, кметовете и заместник-кметовете, членовете на ЦИК, ръководителите на бюджетни организации, които изпълняват функции на органи за финансово управление и контрол на средства от ЕС, управителите на лечебни заведения, членовете на управителните съвети на държавни предприятия и много други. Поради това е странно по какви съображения изобщо е преценено, че включените в новия Закон за противодействие на корупцията на лица, заемащи висши публични длъжности са по-склонни към корупционни практики и действия за разлика от останалите лица, заемащи висши публични длъжности по Закона за установяване на конфликт на интереси и отнемане на противозаконно придобито имущество. Интересно нещо, което забелязахме, че мотиви в тази насока изцяло липсват, т. е. защо е стеснен кръгът в предложения законопроект.

Най-същественото в новия законопроект са разследващи функции на инспектори към Комисията за противодействие на корупцията, разследващ служител – фигурата на разследващия инспектор. Съгласно Конституцията, ръководството и надзора върху разследването е предоставен единствено на прокуратурата, която по своя преценка може да определи разследването за изброените корупционни престъпления да се осъществи от следовател. Всъщност, за да се гарантира законосъобразното провеждане на разследването и годността на събраните доказателства, прокуратурата ще бъде длъжна да упражни това свое правомощие в случаите на престъпления, извършени от лица, заемащи висши публични длъжности. Следователно в резултат на така въведените промени се оказва, че за посочените престъпления са предвижда изрично провеждане на разследването едновременно от разследващ инспектор, което е недопустимо, и от следовател – т. е. едновременно от двама човека.

Друг важен момент е предвидения в законопроекта на МС контрол над отказите за образуване на досъдебно производство по сигнали на Антикорупционната комисия. В новия закон би довело до смесване на конституционни правомощия на различни органи на съдебната власт, с което би се накърнила и независимостта им.

Критични сме и към идеята съдии да влизат в състава на новата комисия. Въвеждането на членове в състава на Комисията за противодействие на корупцията на съдии от върховните съдилища категорично е несъстоятелно и противоречи на конституционно определената правораздавателна роля на съда. Подобен правен недостатък засяга независимостта на съда, както обхваща дейности за противодействие на корупцията, свързани с разкриване и разследване на престъпления, които са несъвместими с функциите на съдия. В крайна сметка се оказва, че в една и съща област ще действат два закона нито един, от които няма да може да противодейства на корупцията. Изменения, защото вече не се

предвиждат проверки и мерки за противодействие за противодействие и превенция, а другия, защото ограничава кръга на субектите и създава органи, които на практика няма да имат правомощия за разследване. А действията им за проверки, противодействие и превенция ще бъдат ограничени само до малък кръг лица и деяния. По този начин съществуването на единия закон обезсмисля съществуването на другия, а всъщност двата заедно обезсмислят до голяма степен противодействието и борбата с корупцията.

С това приключвам акцентите в нашето становище. До нас достигна и сигнал, който е подаден до Представителството на ЕК в България, свързан с транспонирането на Директива 2014/42/ЕС относно обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в ЕС. Доколкото знам, авторите на сигнала са получили отговор от българското Представителство, че този сигнал вече е препратен в ЕК на вниманието на председателя на ЕК.

Това е от мен по нашето становище за ваше сведение. Изпращах го няколко пъти по имейлите в пълния му текст. Как предлагате – да преминем към дебат или становищата на всички организации да бъдат представени, или да се дебатира по всяко поотделно. Всъщност становищата, които са внесени днес, всяко от тях отразява различен и специфичен аспект от законопроекта. Не знам до колко е основателно да бъдат дискутирани едновременно.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Адв. Георгиева – ОСА. Моето предложение е процедурно – да работим така, както Мария предложи: предложение – дискусия, защото иначе ще се смесят различните теми, които са в отделните предложения на организациите - членове и според мен ще загубим фокуса на всяко едно отделно предложение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Благодаря. Нека да поканим нашия гост от ВКП, заповядайте, г-жо Софрониева.

АНТОАНЕТА СОФРОНИЕВА: Благодаря. Аз разполагам с официалното становище на ВКП и на главния прокурор, адресирано до министъра на правосъдието – Крум Зарков. Ако желаете мога да го представя в цялост?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Не, може би само акценти.

АНТОАНЕТА СОФРОНИЕВА: Добре. Като слушах вашето резюме, констатирах, че имаме съвпадения в становищата на Прокуратурата и на Асоциация „ФОРУМ“.

Акцентите, които са извън казаното от вас и не съвпадат, принципните възражения по законопроекта на Прокуратурата са следните. От кръга на лицата, заемащи висши публични длъжности неоснователно са изключени членовете на Европейския парламент (ЕП) от Република България – чл. 5, т. 1, във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 4. В чл. 8, ал. 6 е предвидено, че становището по кандидатурите за членове на комисията от квота на Парламента могат да изразяват и юридически лица, са регистрирани за осъществяване на обществена полезна дейност. Чл. 9, ал. 4 – назначаване на президента, е предвидена такава възможност пак за юридически лица, регистрирани за осъществяване на обществено-полезна дейност, но в

областта на противодействието на корупцията или защита правата на човека. Това разграничение е обяснимо, отделен е въпросът, че провеждането на процедурата по чл. 9, ал. 4 е толкова безсмислено, колкото и ако такава процедура бъде предвидена при избора на квота на върховните съдилища. Президентът назначава сам и всякакви становища са излишни при положение, че след изтичането на един месец от публикуването им, президентът на Републиката издава указ за назначаване на член на Комисията – това е чл. 9, ал. 5. Далеч по-важно би било да се предвиди задължение на кандидата на държавния глава, също да се изисква информация за принадлежност към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА */Българска народна армия/*, както това е предвидено в парламентарната процедура – чл. 8, ал. 7. За коректност следва да се отбележи също, че институция, наречена „президентство“ не съществува въпреки използването на този термин три пъти в чл. 9.

В чл. 14, ал. 2 от законопроекта предвижда едноличната възможност на председателя да разпределя на членовете на Комисията организацията на дейността по ресори. Гаранция за справедливо разпределение, ефективна и неутрална работа е това правомощие да принадлежи на самата КПК, т. е. да е резултат на колективно решение. Ежегодна ротация на председател при такова негово еднолично решение дори може да блокира дейността на Комисията. Отделен е въпросът, че възлагането е възможност и председателят може в продължение на години да не възложи ресор на отговорност на нито един член на Комисията или да отнема по свое усмотрение вече възложени отговорности.

Чл. 15, ал. 1 предвижда, като форма на парламентарен контрол, представяне на доклади за дейността на Комисията на всеки шест месеца пред съответната парламентарна комисия, отговаряща за борбата с корупцията и конфликта на интереси. При това изслушването на председателя и членовете е възможност – „може да проведе изслушване“, така е цитирано в закона. Изслушването следва да е задължително и публично.

Чл. 25, ал. 5 предвижда взаимодействието на разследващите инспектори с европейските делегирани прокурори (ЕДП) при осъществяване на разследване на престъпления от компетентността на европейската прокуратура да се урежда със споразумение. Има кодекс, който урежда тази материя – НПК.

В законопроекта липсва норма, която да въвежда правила за разпределение на досъдебните производства между разследващите инспектори. За разлика от съдебната власт и от МВР, където закона въвежда принципа на случайния подбор чрез електронно разпределение, сега очевидно тази изключително отговорна дейност се възлага на председателя или на самата Комисия – законодателно предложение, което не може да бъде подкрепено.

Съгласно чл. 54, ал. 3 Комисията прави искане за използване на специални разузнавателни средства (СРС-та) при условията и по ред, определен със Закона за

специалните разузнавателни средства. Предложените изменения в този закон предвиждат право на дирекциите по чл. 23 от ЗПКВПД – нарочно не изчитам дългите наименования, да иска използване на СРС-та – това е § 39 от закона.

Глава VII – Сигнали се нуждае от далеч по-детайлна регламентация, най-малкото без по отношение условията и реда за подаването на сигнали за корупция да се препращат към Закона за установяване на конфликт на интереси – така ще го кажа, като по-кратко.

Не може да бъде подкрепено и друго предложение в предвиденото в новосъздадения за чл. 213а – НПК правомощие на Комисията да обжалва пред съд потвърденото по чл. 213, ал. 1 от НПК постановление на прокурора за отказ от образуване на досъдебно производство. Без да се коментират неубедителните мотиви на вносителя в тази насока е достатъчно да се посочат, че всички други откази се обжалват само по реда на чл. 213, ал. 1 от НПК само пред горестояща прокуратура. Не е ясно по какви причини единствено на Комисията за противодействие на корупцията е предоставено просто да атакуват тези постановления пред съд.

Това са пунктоалните забележки на Прокуратурата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. Тук от ОСА казват, че нямате изпратени тези бележки. Всъщност днес за първи път ги дискутираме тук, а ние сме разпратили помежду си само тези становища, които са на членовете на ГС – ВСС.

АНТОАНЕТА СОФРОНИЕВА: Това, което мога да кажа е, че разполагам с копие от това становище и не мога да го предоставя в момента. Редът е да се поиска официално от ВКП.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Аз ви съветвам да го изпратите до НС, до Комисията по правни въпроси и то ще бъде публикувано публично.

АНТОАНЕТА СОФРОНИЕВА: Предполагам, че е изпратено, но не видях да е публикувано – вчера проверих.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Добре, това са гледни точки. Отново виждам, че съвпадат в много моменти. Може би, които сме започнали по този начин, от гледна точка на органите на съдебната власт и техните конституционни правомощия, да изслушаме и становището на Асоциацията на прокурорите в България, защото всъщност нашите становища са в този кръг от обхват на темите, които коментират, за разлика от становището на САОСВ и това на СОПС. Заповядайте, г-жо Първанова.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Благодаря. Ралица Първанова от АПБ. Искам да се извиня, че вчера късно вечерта изпратихме нашето становище, то обаче не е чак толкова дълго и се надявам да сте имали възможност да се запознаете с него. Наистина, както и г-жа Карагъзова отбеляза, този законопроект беше тихомълком като че ли вкаран без много голямо обществено обсъждане. Макар, че имаше заявки от страна на министъра за това нещо

още преди време, с оглед и дадените заявки, че това е част от законодателството, което се изисква от България едва ли не да приеме, с оглед предстоящия План за възстановяване.

В тази връзка аз искам да адмиравам Асоциация „ФОРУМ“ и вашето наистина подробно, аргументирано становище, което АПБ изцяло подкрепя. Браво на изготвилите го – личи си задълбочения анализ.

Ще се върна на нашата гледна точка и на това, на което ние бихме искали да акцентираме в този законопроект. Разбира се, ВКП също представиха своите задълбочени аргументи, признавам си с тях не съм се запознала, защото и аз гледах публикуваните становища, но нямаше публикувано все още вашето.

Ще започна отзад напред с нашето становище. Нашият извод какъв е за този законопроект, че този предлаган законопроект – с него за пореден път считаме, че се цели единствено увеличаване на държавната номенклатура и ще се натовари държавния бюджет излишно с това разделяне на тази комисия на две части. Кое то пък изобщо няма да доведе до целения и така прокламиран ефект, който се цели за борба с корупцията. Вносителите единствено целят преливане на компетентност между съществуващите и нововъзникващи органи и това, според нас, е до голяма степен самоцелно и абсолютно излишно.

Отделно от това, връщането към отдел на специализираното разследване по категории лица, каквото знаем до този момент законодателя целеше да премахне както чрез премахването на Бюрото по защита към главния прокурор, така и специализирания съд и прокуратура, също връщането пък обратно към този модел на това специализирано разследване по категории лица, както казах, това е не само някакво отстъпление назад и изобщо никаква последователна правна политика, но и, меко казано, това е нелогично в нашето законодателство по този път да се върви. А въвеждането на нови правомощия и състав на тази нова комисия, която със законопроекта се цели да се създаде, както и въвеждането на фигурата на разследващи инспектори, са лишени също така, според нас, от правна логика и най-вече няма да постигнат този целен от законодателя ефект, както казах, за борба с корупцията и по-ефективни мерки в тази насока.

Бих искала да обърна внимание *.../шум в залата/...* подкрепяме изцяло това, което е написано от Асоциация „ФОРУМ“ що се касае до чл. 72а от НПК и това, че се препраща към една гражданска конфискация, а пък ние сме в сферата на наказателното право. Но бих искала да обърна внимание на проблем, според нас, и тази новост, която се иска да се въведе с този законопроект, а именно възможността отказите на прокурора да образува досъдебно производство да бъдат обжалвани пред съд. Това също считаме за правно нелогично, абсолютно необосновано да се въвежда такава правна конструкция както и в мотивите считаме – и Асоциация „ФОРУМ“ също са го посочили, абсолютно неправилно е, според нас, да се прави тази препратка, че, доколкото постановленията за прекратяване на прокурора могат да се обжалват пред съд, то сега дайте и отказите да се обжалват пред съд.

Следва да се направи обаче тази разлика, че наистина законодателят много правилно и логично е предвидил само някои категории актове и постановления на прокурора да се обжалват пред съд и това е постановлението за прекратяване, но то има различна правна природа от отказа на прокурора. Ще изтъкна това, което тук съм написала, че има и доста голяма разлика обжалването на постановлението за прекратяване – то минава през двуинстанционен контрол. Първият акт на съда не е окончателен, за разлика от това, което този законопроект предвижда, а именно произнасянето на съд с определение срещу този отказ – той е окончателен акт и не може по никакъв начин след това прокурора, ако не е доволен, да го сигнализира и да бъде проверен на още една инстанция. Също така, както и в становището на Асоциация „ФОРУМ“ се посочва, самата функция, конституционно определена на съда, е да решава правен спор. Когато се касае за откази, тук ние не решаваме никакъв правен спор, а имаме произнасяне на един държавен орган, който със своите обвинителни функции по Конституция единствено той може да реши дали да образува производство. Така, че аз виждам проблеми с препратката към чл. 213 от НПК, където изрично се посочват субектите, които биха могли да обжалват откази на прокурор и там по никакъв начин не е предвиждано това да бъде държавен орган, каквато е тази комисия. Посочени са юридически лица, посочено е и лицето, направило съобщението, но това, колеги, това е физическо лице, което има някакъв правен интерес от самия случай. С този отказ се засягат негови права, лични и законни интереси и той счита, че затова е легитимиран да обжалва. В случая държавният орган той какъв правен интерес има да обжалва това постановление на прокурора, още повече пък това да става пред съд!? Както казах, тук просто абсолютно излишно се смесва функцията конституционно определена и законова на съда, давайки възможност да се обжалват този вид откази на прокурора.

За тази тема мога да говоря, защото това е – аз мисля, че няма някой прокурор, който да се съгласи по този начин да бъдат проверявани – така да се каже, отказите на прокурора, защото това още веднъж, поне за нас и изрично сме го посочили в становището ни, не се прави с цел наистина ефективност на това, което се цели, а отново, според нас, се опитват някои от другите власти да въведат едно недоверие към прокуратурата, за да искат те наши актове да бъдат проверявани по този начин. Това считаме за абсолютно недопустимо и не бива да се допуска, защото следващата крачка е на всеки отказ на прокурора да бъде давана възможност за проверка пред съд, което ще доведе до един голям хаос. При нас преписките и делата са над 50 хил., не мога да кажа, като статистика колко отказа са това, защото говоря за номера на преписки, които включват и досъдебни производства, но дори и да кажем, че половината от това са откази, защото повечето преписки, които постъпват при нас са с постановления за отказ – тази статистика и ВКП могат да я дадат. Ако дадем възможност на всички тези субекти, които са посочени в чл. 213, дори на лицето, което е направило съобщението, пък не дай си Боже и на държавни органи, и на всеки, който се пресети да

обжалва постановлението на отказ на прокурора и то пред съд, просто ще стане една съдебна каша. Няма да могат съдиите да си работят същинската работа, ще трябва с нашите откази да се занимават, освен ако не са в някаква разпоредба, че може по някакъв облекчен начин – с резолюция или нещо такова по-кратко да се произнася съдията, а не мотивирано, както разбира се всеки е задължен от нас, като магистрат, да се произнася. А пък инстанционният контрол ще остане не само в забравата, но и ще последват много по-сериозни законодателни промени след това ми се струва.

Няма да говоря повече за това. Както сме написали и в нашето становище, ние считаме, че това своеобразно разделяне на правомощията на една комисия до момента на вече две комисии, всъщност не би допринесло за повишаване ефективността на борбата с корупцията. Напротив, очевидно ще бъдат налице предпоставки за повишен корупционен натиск чрез въвеждането на поредната, според нас, комисия, което, както казах, ще утежни и държавния бюджет, и за нас по никакъв начин това няма да допринесе ефективно за целта, която си е поставил очевидно законодателя в тази насока. Казах вече, че, според нас, отново се въвеждат тези специализации и тези правомощия, които доскоро бяха отречени и бяха мотив да се премахне както Бюрото по защита, така и специализираното правосъдие – предлага се отново, повторно въвеждане на нещо подобно.

Не на последно място – няма да продължавам повече, против сме на това да се определят съдии в състава на новата комисия така, както беше посочено от Асоциация „ФОРУМ“. Отново смесване на функции, отново опит съда, според нас, да се намесва там, където законодателя и още с Конституцията нормите не са предвидили това да бъде тяхно задължение. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, прокурор Първанова. Наистина мисля, че проблемите са много съществени. Да, ако те са добре мотивирани. Очевидно, според нас, ще има в бъдеще проблеми с Конституцията, ако бъде приет в този му вариант, ще наблюдаваме това, което се случи при закриването на специализирания съд – едно прибързано законодателство, което в последствие частично беше обявено за противоконституционно в опита да бъдат разселени магистратите от закритите специализирани съдилища. Затова ние бихме искали, след като приключим дискусията по нашите становища, да се обърне внимание на народните представители да попитат първо Конституционния съд (КС) преди да преминат към второ четене и окончателно приемане на тези законодателни промени.

За да затворим кръга на досъдебната фаза, предлагам Камарата на следователите в България (КСлБ) – заповявайте, г-н Колев.

ХРИСТО КОЛЕВ: Благодаря Ви, г-жо Карагъзова. Христо Колев от КСлБ.

Благодаря ви за днескашния дебат, който сте го отворили на тема Антикорупция. Като цяло ще бъде много кратък.

Изцяло подкрепям това, което каза г-жа Първанова, както и представителя на ВКП. Нашите бележки са абсолютно същите по отношение Законопроекта за противодействие на корупцията на лица, заемащи висши публични длъжности. Така, както е отразен по новому естествено и ние сме противопоставяме на § 6, а именно участието на членовете на Комисията за противодействие на корупцията – забележете, на общо събрание на съдиите на ВКС */Върховен касационен съд/* и общо събрание на съдиите на ВАС */Върховен административен съд/* съответно избират по един член на комисията. Значи тези органи ще правят и общи събрания, за да излъчат един член. Всички знаем колко трудно е в самата ни система да се организира общо събрание на магистратите, като цяло. След това имаме и „президента назначава един член на комисията“ – и това също е странно.

Продължаваме нататък пак по първия законопроект – чл. 13, това също беше отразено. Изразяваме недоволство където се създава и се дава правомощие на самата Комисия да има разследващи функции, т. е. създават се инспектори. Първо, самата Комисия чисто терминологично не може и не трябва да бъде оставена, за да има разследващи функции. Комисията е един орган от няколко членове, които се събират да проверят друг орган или лице – физическо или юридическо, дали изпълнява задълженията си, а не да има разследващи функции. На този нов орган тук вече беше казано, че му придаваме специална компетентност, където тази година всички бяхме свидетели, че бяха закрити специализираните съдилища и специализирания следствен отдел, където имаше следователи, които с това се занимаваха, точно и с тази работа *.../шум в залата/...*

Идеята на тази комисия би трябвало да бъде *.../шум в залата/...* силно много добри превантивни функции, чисто оперативни, които могат или ще доведат до успех за борбата с корупцията.

На последно място ние придаваме много и ще утежни много финансово още една администрация, т. е. създаване от самото й начало без тя да има някакво силно минало в сферата на разследването, да има своята тежест не само в процесуална гледна точка, но и от гледна точка на самото общество и на институциите, като доверие.

Правят и други неща впечатление. Тук искам една отметка да направя – точно ние, следователите, сме хората, които получаваме т. нар. дело, след като то някъде вече е било водено. Без да нападам който и да е предходен разследващ, в случая винаги е било разследващ полицаи, става така, че по една или друга процесуална причина прокурорът превъзлага това действие да продължи воденето на делото от друг орган – то няма друг в държавата, просто сме ние. Тогава се вижда какви са проблематиките и защо прокурора е решил да превъзложи това дело да се води от следовател. Тук, ако това не се съобрази, ще стане абсолютно същото. Редно е, ако такъв закон бъде приет, да се реши най-накрая проблематиката с функционалната компетентност, например, на следователите. Ако това

нещо в зародиш бъде оставено да се води от следовател, няма да има тая проблематика, която би могла да възникне в настоящия момент.

Другото нещо, което ни прави силно впечатление, също да се обжалва постановлението на прокурор, когато има наличен отказ. Да, наистина тук сме напълно съгласни с АПБ – присъздава се правото на един орган да обжалва директно отказа, видиш ли толкова е важно да бъде образувано това дело и ние го игнорираме. Той е титула, не може без него, съгласно Конституцията на Р България, да се образува това досъдебно производство и да не искаме да се съобразим с него.

Също така, правомощията да обжалват актовете са достатъчно добре ясни. Тези желания са и ще бъдат обект на последващи дебати в НПК, каквито има в момента внесени от няколко политически групи и се надявам там да направим по-голям дебат на тази тема, защото обжалването на всички откази на прокурора без да бъде конкретизирано или отсято за тежки престъпления и тежки умишлени престъпления, ще доведе съответните съдилища до един малък процесуален хаос и ще ги утежни. Да не говорим, че реално разследващия ще получи някакво дело чак след 2 години от датата на стартирането му като сигнал. Кое то вече водата е изтекла, както казваме и каквото трябва да се случи се е случило. Т. е. ще разследваме нахалос може да стане.

Това са накратко основните ни забележки. Най-вероятно има и други, но – много се извинявам, защото времето ни за подготовка, предвид на сериозните дейности, които извършваме основно, е много кратко. Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Благодаря.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Имам организационен въпрос – това становище разпращано ли е?

ХРИСТО КОЛЕВ: Не. Нямах време.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Предполагам, че КСлБ ще го изпратят на членовете на ГС – ВСС, както и на НС.

ХРИСТО КОЛЕВ: Да, разбира се. Беше съставено късно, за да се и изпрати.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, да. То затова днес всъщност няма да бъдат подложени на гласуване становища, които не са предоставени предварително на членовете на ГС – ВСС.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: В 7-дневния срок така, както и отпадна т. 2.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Не, не е заради това отпадането на т. 2.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не, имам предвид. Ако позволите включване – отново разисквахме подлежащите на гласуване предложения и от ОСА имаме предложение тези становища, които не бяха разпратени до момента на членовете на ГС – ВСС, да бъдат разпратени и да имаме възможност всички да изразим становище по тях, тъй като всеки един член на ГС – ВСС е колективен орган и допитване до членовете, поне при нас се прави

винаги и изразяване на становище става по този предвиден ред така, че ние няма как да вземем отношение към въпроси, които не са били представени на вниманието на нашите членове. В този смисъл моето предложение е тази дискусия, ако становищата, които днес бяха представени, но не разпратени предварително, да продължи и на следващо заседание.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Заповядайте, г-жо Дерменджиева.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Позволявам си само за момент, после се надявам да имам изказване и по същество. Но във връзка с предложението, което направиха от ОСА, мисля, че днес всички гледаме представените становища върху Законопроекта, а не становище на становищата. Така, че колегите, които от ГС – ВСС не са успели, днес техните изказвания, съдейки от КСлБ, а може би ще има и други такива, те са изказвания по същество и не се разглеждат като становища, които са в 7-дневния срок, а изказвания по същество днес и на място.

В момента изказването, доколкото бих могла да обобщя, е по отношение на становището на Асоциация „ФОРУМ“, становището на АПБ, изказванията със становище на нашия гост от ВКП, но пак казвам, ние разглеждаме Законопроекта, а не становища на становищата. И аз си мисля, че това процесуално предложение може да го подложим на гласуване, но не мисля, че трябва, при положение, че този Законопроект чака второ четене в НС, ние „да тупаме топката“. Благодаря.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, точно това бих искала да уточня. Точката днес е обществено обсъждане на предложенията за законодателни промени по темата Антикорупция. Т. е. друг път, когато наше становище бихме искали да получи подкрепа конкретно, точката е обсъждане становище, например на Асоциация „ФОРУМ“ по законопроект еди-кой-си. Днес точката е обществено обсъждане на законодателните предложения, внесени в НС по темата Антикорупция, тъй като те са две – едно на МС и едно на „Продължаваме промяната“. Ние по никакъв начин днес няма да искаме подкрепа за нашите становища в хода на това заседание, изложени тук – от АПБ и въобще от всички, които днес представят становища. Въпросът е днес общественият съвет към ВСС да излезе със свое решение към законодателя, към Парламента какви са нашите опасения и някаква препоръка, която бихме искали да отправим към тях в тяхната работа по стъпките по приемане на този Законопроект и неговото обсъждане в Парламента.

Мария Колева, заповядайте.

МАРИЯ КОЛЕВА: Само да кажа, че съм съгласна с г-жа Дерменджиева. Мисля, че ролята на становищата, които се споделиха сега, е подпомагаща, спомагателна, за да си изясним по-добре материята, да си изясним по-добре пропуските, които са допуснати и да си съставим едно самостоятелно мнение на ГС – ВСС. Няма нужда да отлагаме, няма нужда да затъваме в процедурни хватки, не сме НС все пак. Мисля, че сме един по-продуктивен орган. Благодаря.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: А вие, от ОСА, дали имате становище по законопроектите?

ИРИНА АЛЕКСОВА: Ние, като ОСА, сме истински адвокати, т. е. работим непрекъснато. Вчера вечерта, доколкото разбирам, е постъпило становището на АПБ. За нас се изисква някакво време, за да може да реагираме. Иначе по основните спорни точки може и сега да изкажем своето мнение. Но проблемът е, както каза и – първо, извинявайте, да се представя – адв. Ирина Алексова от ОСА.

Както е формулирана точката за общественото обсъждане на Законопроекта, не разбирам по какъв начин ние днес трябва да вземем решение към този Законопроект. Тъй като тук се изложиха няколко становища, които са абсолютно идентични – това са КСЛБ, на АПБ, на представителите на Прокуратурата и на Асоциация „ФОРУМ“. Ние не обсъждаме всъщност основните и предложенията на вносителите на Законопроекта, който разбираме, че има два варианта. Върху какво точно днес ще гласуваме, ако може да ни кажете.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно това ви питам – дали ОСА имате становище по Законопроекта на МС?

ИРИНА АЛЕКСОВА: Не, нямаме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: В момента обсъждаме Законопроекта на МС. В момента не обсъждаме становище на Асоциация „ФОРУМ“, АПБ, КСЛБ и другите членове на ГС – ВСС. В момента ние имаме становища и затова ги представяме по Законопроекта. Идеята е не само хората, които имат становища, да се изкажат. Преди 7 дни беше изпратена точката до всички. Всъщност, материалът, който се обсъжда, е Законопроекта, който е публикуван и видим навсякъде.

ИРИНА АЛЕКСОВА: Това е ясно.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Т. е. ние днес ще гласуваме изпращането на тези становища.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не!

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Не? Греша.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Светла Дерменджиева, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз предлагам да вървим напред с останалите изказвания. Мисля, че на всички стана ясно, че дали са становища, дали е пряко включване в момента, не становищата са всичко, което обсъждаме. Ние обсъждаме Законопроекта! Те ни помагат – становищата, изказванията, тези, които са готови с такива, само да можем, ако имаме някакво общо виждане по някакъв текст, който бихме могли, след разглеждане на предложенията и дискусията, да формира ГС – ВСС и спешно да изпрати към НС, би било добре и към Комисията по правни въпроси. Но нека да продължим, предлагам да продължим, за да не губим време.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Т. е. обсъждаме антикорупционния законопроект. Нашето становище беше изпратено до всички с изричен текст за сведение. Т. е. то е за

сведение на останалите членове. Всеки днес в залата може да изкаже в ефир своето становище, не е бил длъжен да изпраща писмено такова. Затова, понеже вие отправихте този въпрос, ви давам думата да изкажете своето виждане по Законопроекта по т. 1, ако имате такова, а не по нашето становище.

ИРИНА АЛЕКСОВА: За две от темите искам да взема някакво становище. Пак казвам, не сме имали възможността това да бъде колективно, затова в някаква степен лично.

По отношение на чл. 72 от НПК тук се чува много несъгласия с това, че конфискацията излиза извън сферата на наказателното право и става гражданско. Говоря като наказателен адвокат вече дълги години действия в системата. Считам, че работата на съда, досъдебното производство, наказателното, е да установи има ли престъпление, кой го е извършил, при какви условия. Конфискацията е изключително сложно да се установи в рамките на наказателния процес, поне в моята практика до този момент нито веднъж не съм го видяла на практика, какъв е обема на имуществото, което ще се конфискува. Изискват се специални правни знания, възможност за изследване кое имущество е семейно-имуществена общост, как е било придобито, то собственост ли е на титуляра, което затруднява наказателния процес. Поради което считам, че излизането извън сферата на наказателното производство ще улесни наказателния процес и ще бъде предмет на друго производство, което може в пълен обем да се изясни предмета на конфискация.

По отношение на АПБ – представителя на АПБ, на няколко пъти зададе въпроса как държавен орган ще извършва проверка и въобще ще се усъмнява в дейността на прокуратурата, като има съдебен контрол върху постановлението за отказ. Пак мога да кажа от дългогодишната си практика, че почти всички обжалвания, досега ми се е случвало два пъти да се отменя постановление за отказ за образуване на досъдебно производство. Знаем, че все пак това става пред висшестоящ прокурор, много често материалите на извършваната проверка, въз основа на които се прави това постановление за отказ, не винаги се проследяват достатъчно добре, поради натовареността, да кажем, на прокуратурата. Не бих казала, че едва ли представителя на прокуратурата може да даде абсолютна категоричност, че всички представители на ниво районна прокуратура, да кажем, са достатъчно добре подготвени и имат достатъчно време, за да се запознаят добре с материалите на тази предварителна проверка. Има елемент субективен, човешки фактор, понякога недоглеждане. Тази проверка няма да се извършва във всичките случаи на всеки един подаден такъв сигнал. Но когато вносителят на сигнала или в случая Комисията е убедена, че се касае за извършено престъпление, следва да бъде извършена проверка от още един орган. Това са още едни очи, това е още една глава, която би могла да ревизира направеното от прокурора. Когато нашата работа се проверява и ние сме убедени в качествеността на тази работа, не би следвало от това да се прави извод, че ние оспорваме компетентността на прокуратурата. В никакъв случай! Ако прокурорът е убеден, че той правилно е направил отказ за образуване на

досъдебно производство, защото не е извършено престъпление, то не би имал никакъв проблем този отказ да бъде проверен.

За сега на тези две точки искам да се спра.

МАРИЯ КОЛЕВА: Коя беше другата точка, извинявайте.

ИРИНА АЛЕКСОВА: За гражданската конфискация.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, чл. 72а от НПК, че за обезпечаване на конфискация по НПК се управлява по реда на закон, който предвижда само гражданска конфискация. Това е предложението на МС.

Г-жа Пенка Велинова, съдия, Българска съдийска асоциация (БСА), заповядайте.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Здравейте, чуваме ли се?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Ще представя становището, което съм упълномощена да изразя от БСА. Ние не сме писали писмено становище. В смисъл този закон толкова вихрено мина през всичките си етапи и стигна до Парламента, че не можахме да се организираме.

Като цяло ще изразя мнението си като дългогодишен наказателен съдия, който има доста голям опит в наказателната материя. Като цяло аз считам, че цялостната концепция на Законопроекта и начина, по който беше предложен, противоречи на основните принципи на законодателния процес и на принципа на върховенството на закона.

Какво имам предвид. Мисля, това е мое лично мнение, но това е и мнение на доста юристи, които дълго време правораздават, че е крайно време да се спре с хаотичната и постоянна промяна на закони с неясни цели. Тук, приемайки закон, причините да бъде приет този закон е и да бъде подложено обсъждане, следва да личат от самите мотиви на закона.

Какво виждаме тук в мотивите на този Законопроект. Идентифициран е проблем в недобра ефективност при разкриване, разследване на корупционни престъпления, извършени от лица, заемащи висши публични длъжности.

На какво се базира тази преценка? На няколко изследвания на общественото мнение и препоръките на Европейската комисия (ЕК). Сега, аз, като дългогодишен юрист, съм наясно, че такъв проблем има. Но няма как в мотивите на законопроект такава цел да се мотивира по този начин. Би следвало да има някакъв анализ на това какви разследвания са били провеждани през годините, как са приключили. Би следвало да има някакъв анализ какви са причините за този резултат на делата. На мен ми е ясно, че резултатите по този вид дела не са добри – ясно ми е от наблюденията ми в практиката и това е дългогодишен проблем, който не съществува от днес. Това е проблем, който съществува в последните 20-30 години. Но тук, в тези мотиви няма абсолютно никакъв анализ – имало ли е такива разследвания, как са приключили, какъв е резултатът от тези дела и най-вече няма никакъв анализ какви са причините, за да се стигне до този резултат. Самата идея, че една такава цел може да се пребори, като променим един закон и като го разделим в два отделни закона, които са горе-

долу с идентично съдържание с предишния и като разделим създадения до момента орган на противодействие на корупцията в два органа, в които да разделим лицата, които в момента са в две отделни дирекции, това за мен, извинявайте, това не е реформа, а това е имитация на реформа. Не знам какви ангажменти нашите политици са приели във връзка с това законодателство, но закон по този хаотичен, неаргументиран начин не се приема.

Затова, като цяло становището ни е, че законът изобщо не следва да бъде гласуван в този вид, в който се предлага, тъй като това е една имитация на реформа, която няма да доведе до абсолютно нищо. И след няколко години ние отново ще говори за това как целта не е постигната и трябва да реформираме реформирания закон.

Погледнете преди колко години е направена тази мащабна промяна, с която е създадена Комисията – 2018 г. Сега сме 2022 г. Това е точна илюстрация на това, за което говоря. Правят се промени без да се изследва проблемът в дълбочина, без да се установи от къде всъщност произтича проблема. Защото, да – проблеми има, но не се състоят в това, че Комисията е една, а не са две комисии и не се състои в това, че законът е един, а не са два закона. Цялостната тенденция в законодателството е обратната – едната е първична материя да се урежда в един – т. е. върви се към, може класификацията да не е точната дума, но към укрупняване и събиране на материята в един нормативен акт.

Противното – разделянето на материята в различни нормативни актове, които много често си противоречат помежду си, изключително много затруднява хората, които се налага да практикуват. Често са налице норми, които се „бият“ една с друга и ние не сме в състояние, т. е. създава се необходимост от тълкуване, което не винаги е правилно изтълкувано и не винаги е това, което законодателят е мислил, че трябва да се въведе, съответно ако изобщо е имал идея какъв точно е искал да бъде ефекта. Така, че за мен този закон, приет от този наш *.../лоша връзка/...*, с това бързане без да се направи един детайлен анализ от къде *.../лоша връзка/...* и съответно да се направи стратегия как да бъде разрешен, не трябва да се приема, защото това е едно хвърляне на прах в очите и на ЕК, и на българските граждани, и е една имитация на това, че ние правим нещо.

Сега, няма да споря по въпроса за *.../лоша връзка/...* корупцията, за това, че *.../лоша връзка/...* корупцията е изключително важно – всички сме наясно с това, наясно съм, че по делата за корупция не само по висшите етажи на властта, но и по нисшите етажи – каквото и да значи това, като краен резултат от дела, по които са постигнати окончателни присъди с влязъл в сила съдебен акт не е добра и може би *.../шум в залата/...* състояние да представя статистика какви дела са водени, какъв процент от тези дела са приключили с осъдителна, какъв – с отрицателен резултат. Със сигурност може да се направи един подробен правен анализ, но – повтарям, от специалисти в материята – съдии от върховните съдилища, прокурори от върховните прокуратури, представители на академичната общност, адвокати, които да обсъдят съдебната практика по този вид дела, тъй като всъщност това, в което е

обвинявана България е, че няма достатъчно окончателни влезли в сила присъди за корупция по висшите етажи на властта.

Да се анализира съдебната практика и да се види по този вид престъпления какви актове са постановявани, какви проблеми са идентифицирани в тези съдебни актове, защото единствено в съдебните актове по тези дела може да се идентифицира от къде всъщност идва проблемът и дали проблемът е законодателен в материалното право, дали проблемът е в разследването, дали проблемът е в друго. Единствено анализ на съдебната практика може да доведе до някакъв извод, в резултат на който да се постигне някакъв прогрес при преследването на тази цел. С какво отделянето на едни и същи служители в две комисии ще промени борбата с корупцията!? Аз лично не мисля, че ще има някакъв резултат от цялото това упражнение.

На следващо място, твърди се, че проблемът е в разследването, твърди се, че сегашните разследващи, които са всъщност следователите, очевидно не разследват достатъчно ефективно този престъпления и затова няма резултати. Аз лично не съм убедена, че генезиса на проблема е в това, както казах, единствено анализ на съдебната практика по делата може да доведе до яснота каква е всъщност причината за този проблем, който вече ни мъчи 30 години.

Твърди се, че новите служители, които ще бъдат назначени като разследващи инспектори в новата комисия, ще бъдат един вид по-добри разследващи, ще има необходимите гаранции за тяхната независимост. Първо, дали ще се справят по-добре с разследването или не това е въпрос, който ние ще го видим, ако се реализира този проект. Аз лично съм песимист, благодарение на дългогодишните ми наблюдения и на това, че аз съм наясно, че генезиса на проблема е на много по-различно място.

По отношение на тяхната независимост – с какво едни служители, които ще бъдат назначени като държавни служители, ще имат по-голяма независимост от едни магистрати, които са част от българската магистратура, които се ползват с гаранциите на Конституцията за независимост. Т. е. знаете, че гаранциите, които Конституцията дава за независимост на българските магистрати, е много висока. Значи там се назначават хора с проведени конкурси, тежки процедури, в следствие тези хора биват атестирани, след 5 години получават статут на несменяемост и могат да бъдат освободени само при ограничени хипотези на закона. Законът им гарантира висок социален статут. Тези хора имат изключително висока конституционна защита. Вие видяхте дори при закриването на специализираните органи, че опита магистратите да бъдат преместени без тяхно съгласие, където решат нашите политици, беше абсолютно неуспешен. С какво тези служители, които ще работят в една комисия, ще бъдат по-независими от българските следователи!? Аз лично не мисля, че те ще имат по-големи гаранции за своята независимост. Още повече, като се вземат предвид тези ежегодни проверки за тяхната пригодност или нещо такова беше употребено в закона, по абсолютно

неясни критерии, които ще се определят от Комисията. Според мен това е един механизъм тези от тях, които не бъдат харесвани, да бъдат отстранени, тъй като непреминаването на тези процедури е основание за освобождаване от длъжност и тъй като изобщо в закона не е ясно какви ще са критериите, по които ще се провеждат тези процедури – всъщност има много голяма възможност тези хора да бъдат отстранени и всъщност има много голям риск за тяхната независимост от угрозата, ако не бъдат харесвани, да бъдат *.../шум в залата/...* своята работа. Начинът на избиране на петте члена на комисията по никакъв начин не гарантира, че това няма да се случи, няма как да гарантираме, че там ще попадат най-независимите и най-добрите хора в държавата, които няма да опитат по никакъв начин да упражнят натиск върху тези разследващи.

На следващо място – с какво квалификацията на тези разследващи инспектори ще бъде по-висока от квалификацията на следователите, които всъщност се занимават с това, имат дългогодишен стаж и то специализиран стаж в областта на наказателното право. Аз лично не виждам, то дори няма изискване тези хора с 10-годишния стаж за съдиите и 5-годишния за служителите да бъде в *.../лоша връзка/...* на наказателната материя. А *.../лоша връзка/...* разследващите инспектори ще се наложи *.../лоша връзка/...* ако нямат никакъв наказателен стаж, ако това са бивши юрисконсулти, адвокати, които са се занимавали основно с граждански и търговски *.../лоша връзка/...*, как ще прилагат те Наказателния кодекс и НПК след като нашите следователи, които са специалисти в наказателното право, имат затруднения при разследването на тези престъпления!?

На следващо място – ако ние сме недоволни от резултатите, които постигат нашите разследващи следователи по тези дела, следва да имаме предвид, че всички тези дела се разглеждат от прякото ръководство и контрол на прокуратурата и това нещо по никакъв начин няма да бъде променено. Прокуратурата е органът, който ръководи, образува разследването и повдига обвинението и това е конституционно закрепено. Нашата позиция е, че, ако желаят да отнемат това правомощие от прокуратурата, те трябва да променят Конституцията. И това няма как да стане. Обвинението се одобрява от прокурор, т. е. тези разследващи инспектори от новата комисия, когато достигнат до етап на повдигане на обвинение, те трябва да съгласуват обвинението с прокурора и прокурора е този, който ще каже дали обвинението ще бъде повдигнато по този начин и ще даде конкретни указания как да бъде повдигнато обвинението. И прокурорът е този, който ще внесе обвинението в съда, и прокурорът е органа, който ще поддържа обвинението в съда, и крайната осъдителна присъда ще бъде постигната само и единствено тогава, когато това обвинение, което прокурора е одобрил и внесъл в съда, бъде одобрено от всичките съдебни заседатели и се получи окончателно осъдителна присъда.

Т. е. какво ще поменим ние, като вземем разследването от едни компетентни и обучени хора, каквито са следователите и го прехвърлим на хора, за които дори не се изисква

да имат наказателен стаж, след като в крайна сметка обвинението отново ще се повдига и ще се поддържа от прокуратурата и всъщност тези хора по никакъв начин няма да имат по-голяма оперативна самостоятелност отколкото към момента имат следователите. Не искам да ме разбирате погрешно, аз не отправям упрек към следователите, просто искам да покажа абсурдността на това, че с тази промяна ние ще постигнем някакъв резултат и аз го говоря като човек с дългогодишен практически опит. Защото аз знам, че това няма да доведе до абсолютно нищо.

На следващо място по отношение на оперативните проверки, които оперативно-издирвателната дейност *.../лоша връзка/...* детайлно уредена *.../лоша връзка/...* законопроект се казва, че детайлно е уредена оперативно-издирвателната дейност за *.../лоша връзка/...* Част от тези неща, които са предвидени в тази оперативно-издирвателна дейност, аз изобщо не мога да ги свържа с оперативно-издирвателна дейност. Това са действия, които по принцип се извършват по време на разследване, а разследването и оперативно-издирвателната дейност са различни неща. Значи, например, какво означава „изготвяне и съхраняване на веществени доказателствени средства“. По време на оперативно-издирвателна дейност веществени доказателствени средства се изготвят и се събират – не знам какво точно имат предвид. Дали имат предвид само тези ВД-та, които се изготвят при прилагането на специални разузнавателни средства (СРС-та), имам предвид да се изземват доказателства, което е действие, което се извършва единствено и само след образуване на наказателното производство. Това нещо, според мен, е абсолютно неясно. Също нещо забелязваме на предмети, но това също се прави в досъдебното производство. Би следвало това нещо да се включва в оперативно-издирвателната дейност. И други такива – изследване на образци за сравнително изследване, защо това нещо е в оперативно-издирвателната дейност. Това нещо се прави когато се извършат експертизи, би следвало да е по време на досъдебното производство. Нещо има тук, което говори за неразбиране на отделните етапи и разграничаване на етапа на проверката и етапа на досъдебното производство, което е много сериозен проблем, защото може да доведе до опорочаване на доказателствата.

На следващо място – отказите, отказите за обжалване на отказите. Няма как обжалването на отказите да се предвиди обжалване само на част от отказите от образуване на досъдебно производство пред съд. Абсолютно споделям тук аргументите за липса на правен интерес в Комисията, за *.../лоша връзка/...* и т. н. Няма как ние да разделим *.../лоша връзка/...* от престъплението и за част от пострадалите от престъплението, когато да речем пострадал от престъпления, които са от тези, които са предвидени в закона, да имат още един механизъм за разглеждане на откази от образуване на дело пред съд, а дори на пострадалия от престъпление да няма такъв механизъм техният отказ да се образува наказателното производство да се представя пред съд. Получава се едно неравно третиране на хората, които са пострадали от престъпления, защото в крайна сметка правния интерес да се оспори един

отказ е най-вече на пострадалия от престъплението. Едните имат възможност чрез Комисията да получат разглеждане от съд, другите нямат такава възможност. Значи, това е неравно третиране и няма как това нещо да бъде по този начин.

От друга страна самата идея отказите да се обжалват пред съд, според мен, противоречи на Конституцията, тъй като поставянето на началото на наказателното производство и повдигането на обвинението – това са всъщност правомощия, които са конституционно уредени и те са изцяло в правомощията на прокуратурата и никога не е имало спор, че съда не може да дава указания на прокуратурата дали да повдигне обвинения или да образува наказателно производство. Дори когато се произнасяме по чл. 243 по постановление, с което е прекратено наказателното производство, но нямаме правомощия да даваме указания на прокуратурата да се повдигне обвинение. Ние просто тълкуваме закона и посочваме, че мотивите, които са изложили в своето постановление по тълкуване на закона, са неправилни. Но ние не можем да ги задължим да повдигнат обвинение, защото това е тяхно правомощие. Същото важи и за отказите – поставянето на началото на наказателното производство е изцяло в правомощията на прокуратурата.

Като цяло моето мнение е, че се изисква изцяло този законопроект да бъде оттеглен или да бъде отказано да се гласува и смятам, че българските политици, ако наистина желаят да се справят с този проблем или поне да постигнат някакви видими резултати, би следвало да се обърнат към специалистите по наказателно право и процес и би следвало да поискат да се направи един задълбочен анализ, на който да се стъпи и да се види на база на съдебната практика по този вид дела до момента, която между другото е много обилна, тъй като разследвания има множество и присъди има множество, просто резултатите от тези присъди не са тези, което очевидно те очакват. Да се види от къде възникват проблемите и по какъв начин би могло да се постигне някакъв успех в борбата с този проблем на българското общество. Затова аз ще подкрепя, като представител на БСА, изцяло становището на Асоциация „ФОРУМ“, като допълнително изложих моите съображения да ги подкрепя.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Благодаря, съдия Велинова. Вашият опит е много важен, тъй като Вие сте била и магистрат, работила сте и като следовател в досъдебната фаза и в разследването и сте минала през всички професионални етапи до това да стигнете до съдийската си позиция и имате поглед в практиката на разследването.

Аз искам да попитам хората, които са тук, представители на професионални организации, дали някои от вас е участвал в работната група, която е изработила този законопроект.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Добре, това е важно да видим всъщност кои са членовете на работната група, които са предложили това нещо. За нас би било интересно, тъй

като мотивите не са ясни, да се адресираме към тях и да ги поканим на един следващ дебат евентуално, може би в правна комисия.

Сега виждам, че думата иска Венета Желева – тя първа я поиска, заповядайте.

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Здравейте и от мен. Аз изгубих интернет, сигурно е станала грешка. Не бих могла да се изказвам професионално по темата, тъй като не съм толкова подготвена. Моята дейност не изисква толкова задълбочено познаване на процесите, които се обсъждат днес. Независимо от всичко аз слушам много внимателно останалите участници, които очевидно имат какво да споделят – своите притеснения, своите опасения за това колко ефективна или не, *.../лоша връзка/...* просто изчаквам *.../лоша връзка/...* иначе ако има предложения, тогава ще участвам. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Стори ми се, че вдигнахте ръка, за да се изкажете. Някой друг, от залата, иска ли се изкаже – Александър Николов, заповядайте.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Здравейте, колеги. Аз по същество няма да навлизам. Колегите направиха доста обстоен анализ на всяко едно нещо от законопроекта и на всяка една разпоредба. Само ще добавя нещо – целта е ясна на всички ни, в смисъл целта е да се създаде един орган, който да се разправя с „неудобните“ и това е един вид заобикаляне и изземване правомощията на прокуратурата. Ние 30 години в крайна сметка не може да намерим и да оцелим вариант, с който да борим корупцията. Тъкмо започне нещо да работи – в случая, например специализираните съдилища, ние ще ги закрием. В случай, че започне да работи КОНПИ – знаете, че не малко резултат има постигнат по времето на г-н Цацаров и не малко конфискации, които са на доста запорирано имущество – дайте да го разделим на две. Имам чувството, че когато нещо започне да работи като механизъм, ние сме много добри в това да му дадем X и да му кажем „довиждане“.

Общо взето това е, което исках да добавя и че подкрепям становището и това, което се каза по време на дискусиата. Благодаря.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: И аз благодаря. Извън правните аргументи, които ние тук сложихме на масата, също за мен това е структуриране, това е закриване на КОНПИ и създаване на две еднакви структури. Какво ще се случи в този преходен период с висящите запори за милиарди левове!? Дали пак няма да се стигне до възможността тези лица да получат вид амнистия, в този преходен период какво ще се случи с тези милиарди запорирани средства!? Също извън правните аргументи – моето усещане е, че единствената цел на този законопроект е получаване на средства от Плана за възстановяване и развитие. И разбира се изземване на функциите на прокуратурата, което обаче, Слава Богу, няма как да се случи, тъй като те са конституционно гарантирани. И, ако искат да направят това, нека съберат 2/3 мнозинство в българския Парламент и да изменят Конституцията. Но към сега действащата Конституция това е невъзможно да се случи.

Други изказвания – да, заповядайте. Само се представете.

ИРИНА АЛЕКСОВА: Адв. Ирина Алексова – ОСА. За втори път ми се случва – присъствах на дискусия на ГС – ВСС, когато се обсъждаше за специализираните съдилища. Както и съдия Велинова ще каже, че е хубаво 2:2 мнения, както и в съда трябва да има две страни.

ГС – ВСС и Вие, като председател, се изказвате като човек, за който има едно становище и то е становището на прокуратурата. Преди малко казахте – целта е ясна, целта е едни милиарди, които не е ясно какво ще се случи, да се постигне амнистия. Аз не мисля, че това е целта на Законопроекта, защото до сега, включително и съдия Велинова каза, че е ясно за всички 30 години не се получава борбата в България с корупцията. Просто се търсят други пътища след като този път, по който до сега се е вървяло и аз не виждам едни огромни постижения на сегашната КОНПИ, се търсят други пътища за постигане на справянето с огромния проблем, който има България, с корупцията.

Ние не поставяме под съмнение, в никакъв случай, да кажа към представителя на КСЛБ, професионализма на следователите, които работят. Но седи едно съмнение, че по отношение, знаем единоначалието в прокуратурата, че не винаги следователите имат свое собствено магистратско мнение. Ще ви дам един пример. АС – София получава протест срещу оправдателна присъда, в него пише следното: „Въпреки, че не поддържам обвинението, въпреки, че считам, че няма извършено престъпление, съгласно заповед на градския прокурор, подавам този протест пред АС – София.“ Пак считам, че този магистрат – прокурор, е бил достатъчно доблестен да изкаже своето собствено вътрешно убеждение. Но административната заповед на градския прокурор го задължава в .../шум в залата/... в такъв случай той да подаде протест. Това е нашето притеснение и съмнение, разбирате ли.

Ние не искаме да се настройва една гилдия – адвокати срещу прокурори, срещу следователи. Нашият предмет на обсъждане е как да проработи нещо, което до сега не е работило добре.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Благодаря Ви. Аз мисля, че точно вашето участие днес в ГС – ВСС показва, че се виждат различни гледни точки. А ГС – ВСС е отворен за членство за абсолютно всички организации, работещи в област Правосъдие. По никакъв начин не мога да приема вашия упрек, че становището на Асоциация „ФОРУМ“ съвпада частично или изцяло със становищата, изразени тук от АПБ или от представителя на ВКП. Уверявам ви, че нашето становище е изготвено много преди становищата, които днес бяха представени от тях тук, нали така?

ОТ УЧАСНИЦИТЕ: Да.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Нашето становище е публикувано на сайта на НС под антикорупционния законопроект преди 1 месец. Експерта на ВКП аз виждам за първи път. Така, че това, че тук съвпадат мнения на една гражданска организация, която има своя правен екип и е разработила свое становище с това на становища на други организации тук,

не би следвало да е проблемно, както и със становище на БСА, изразено от съдия Велинова. Уважавам вашите мотиви, уважавам вашето становище също и както виждате то е прието тук. Всяка друга организация, която съвпада с вашите становища, нека кандидатства да стане член на ГС – ВСС, както вие кандидатствахте и станахте член на ГС – ВСС и всички ваши становища се взимат предвид. На последното ни заседание беше прието пак ваше становище по ЗСВ, беше подкрепено напълно от всички, представено от вашия председател – Емил Георгиев въпреки, че беше внесено проследния ден преди заседанието.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз ще бъда много кратка, моля да не го приемате като личен упрек. Както колегата каза, винаги е добре да се чуват различните гледни точки. На много от представените теми ние постигаме съгласие преобладаващата част от членовете на ГС – ВСС. Разбира се естествено е да имаме и различия в зависимост от професията така, че това не е личен упрек, не го приемайте така – нито към организация, нито към становища. Ние, разбира се, имаме своето одобрение към голяма част на мотивите и на БСА, и на АПБ, и на КСлБ. Не във всичко имаме еднакви становища и по този начин ние развиваме едно гражданско общество в участието си в една такава дискусия. Така, че далеч сме от идеята и да разводняваме, и да упрекваме. Моля приемете едно становище на организация, която излага своите мотиви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Ние вървим точно по този подход, просто обърнахме внимание на преждеговорящата – адв. Алексова, в нейното притеснение, че тук се изказват еднакви становища.

ИРИНА АЛЕКСОВА: Единственото нещо, което исках да помоля е Вие, като председателстващ, не като представител на Асоциация „ФОРУМ“, а като председателстващ да не обобщавате по този начин, да се опитате да обобщавате всяко едно мнение равноправно и равнопоставено. Без обобщение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Подхода, по който ще водя заседанието, е достатъчно плуралистичен и всеки получава своята подкрепа.

Г-жа Велинова, заповядайте отново.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Искам съвсем накратко да взема думата по изразеното от адв. Алексова, във връзка с нейните притеснения по отношение на това, че има конкретни примери, в които прокуратурата – или тя започна от следователите, че може да не са съвсем независими при воденето на разследването.

В закона има абсолютно ясна регламентация къде следователя разполага с оперативна самостоятелност и къде не разполага. Когато има писмени указания от прокурора, във връзка с конкретни действия по разследването, той следва да ги изпълни – това е абсолютно ясно разписано. Това е извън НПК и това ще бъде така и по отношение на т. нар. разследващи инспектори. Така, че т. нар. разследващи инспектори в новия закон ще бъдат дотолкова свободни процесуално, доколкото са свободни и следователите.

А по отношение на тяхната професионална независимост, няма как да бъде гарантирана тяхната професионална независимост до такава степен, както е гарантирана на българските следователи, защото Конституцията гарантира независимостта на българските следователи по същия начин, по който регламентира независимостта на българските съдии и прокурори. Но когато те имат писмени указания, във връзка с разследването и когато трябва да се повдигнат обвинения, да го предявят, те не разполагат с абсолютна процесуална самостоятелност, защото прокурора има право да им дава задължителни указания и той е длъжен да ги изпълни.

Същото е при процесуалната независимост – тя си е разписана в процесуалните закони. По същият начин един съд, когато едно дело е върнато за ново разглеждане със задължителни указания на горната инстанция, трябва да се съобрази с тези указания. Т. е. ние сме независими, но не безкрай. И това нещо няма да се промени с разделянето и с изземването на разследването във един нов орган.

Това беше моята идея по отношение на независимостта. Ние нищо не постигаме всъщност с това, защото проблемите не са там, проблемите възникват от сферата на друго място. Проблемите, когато се зачете практиката на българските съдилища по делата по 282, по чл. 219, по 201, по корупционните престъпления, когато се зачете тези дела – те проблемите са видими. Но за целта трябва да се четат от хора – експерти, които да ги обобщят, анализират и да направят някаква стратегия за справяне с този вид престъпления.

Не може така, защото нещо не работи, да опитаме нещо ново, а пък то може и да проработи. Но няма да проработи – ето, казвам ви го от сега, няма как да проработи. То е същото, като старото. Просто едни хора, преместени от един административен орган в друг орган, като там допълнително си поставяме някакви правомощия, за които те най-вероятно не са и готови, тъй като те нямат необходимата квалификация да водят разследвания по НК и по НПК. Тя не им се и изисква – никой не изисква наказателен стаж на тези разследващи инспектори, достатъчно е да имат 10 години юридически стаж. Моите уважения към колегите, които са се занимавали 10 години с гражданско и търговско право, но това е много специфична материя, изисква се наказателна квалификация, за да може да се води разследване по НК и по НПК. А законът не им го изисква открито. Благодаря.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря. Някой от залата иска ли да се изкаже – Ралица Първанова, заповядайте.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Да. Аз исках да се изкаже още след адв. Алексова, след нейното мнение преди малко за постановленията за отказ. Исках да кажа, че прокуратурата изобщо не се притеснява от това, че нейните откази ще бъдат проверявани от съд или от който и да е друг. Ние сме толкова проверявани, че дали ще е пред съд или по реда на инстанционния контрол когато понякога едно постановление се проверява 3-4-5 пъти това за нас не е притеснение. Напротив! Това, че един акт се гледа, както и съдия Велинова каза, от

повече очи само е в интерес на правосъдието и на нищо друго. Аз изразих своите аргументи и мотиви защо считам, че това не трябва да се става пред съд.

И се присъединяваме към това, което допълни съдия Велинова относно това, че реално поставяме и различни субекти в една неблагоприятна позиция, една дискриминационна позиция бих казала и това, че реално защо едни охранявани в случая такива правни интереси и тези откази да се разглеждат по един начин, а пък другите откази – те да бъдат подложени под различна законодателна рамка. Ето, това тук, над тези неща трябва да се мисли, а не дали прокуратурата се притеснява или не. Напротив, ние работим в интерес на българските граждани и колкото повече сме проверявани, толкова по-добри ще ставаме. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Маринела Ашикова виждам, че иска думата. От ОСА участва.

МАРИНЕЛА АШИКОВА: Здравейте, колеги. Не съм поискала думата, но благодаря за смислената дискусия и поздравявам всички за участието ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Имаше вдигната ръчичка, извинявайте.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА : Може да не се е справила с техниката.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Венета Желева има вдигната ръчичка, но вече разбрахме, че това е технически проблем.

Заповядайте, г-жо Софрониева – ВКП.

АНТОАНЕТА СОФРОНИЕВА: Искам само да приветствам различната гледна точка от страна на адвокатурата. Уверявам колегите, че високо ценим тяхната гледна точка и конструктивната им критика по отношение работата на прокуратурата.

Това, което аз бих искала да кажа, във връзка с повдигнатите въпроси, които касаят, ако мога така да се изразя, конкретни случаи от кухнята на прокурорската дейност, не се съмнявам в това, което казвате, че сте запознала с такъв протест, с подобно съдържание, но, искам да Ви уверя, че най-вероятно неправилно сте разбрали написаното и причината за мотивите на колегата. За съжаление, след като се въведе фигурата на наблюдаващия прокурор, не се създадоха достатъчно гаранции, че наблюдаващия прокурор влиза в своите наблюдавани от него досъдебни производства в съдебната фаза. И към момента, а това стана отскоро в районна прокуратура, когато практически се въведе създаването с организационни актове в прокуратура на възможността наблюдаващия прокурор да си влиза в собствените обвинителни актове, както преди 2014 г. Всъщност и към днешна дата, по моя информация, в районна прокуратура се случва наблюдаващия прокурор да отсъства, да не може да защити акта си, поради което в районна прокуратура – и в градска, има такива заповеди на ръководителите, в които се казва: ако колегата, който се е явил вместо наблюдаващия прокурор, изрази различно становище от неговото, да бъде така добър да го информира, за да може той да защити всъщност своя обвинителен акт. Явно в този случай колегата е

отсъствал, не е могъл да защити и той, тъй като е поддържал в съдебното заседание – това, което казвате, всъщност доказва плурализма в прокуратурата, а не доказва обратното. Значи, самият факт, че прокурора има възможността в съдебно заседание да каже, че не поддържа – и на мен ми се случва, като прокурор, да кажа, че не поддържам на колега обвинителен акт. Но той трябва да има възможност да защити собствената си теза. Защото има специфики в – много добре знаете, като юристи, то има и вицове на тази тема – колкото юристи, толкова мнения. Всеки може да аргументира тезата и често пъти, ако погледнете и практиката на ВКС, ще видите, че в едно наказателно отделение по идентични казуси има различни решения. Така, че да не влизаме в тези детайли. Определено това исках да отговоря във връзка с Вашия конкретен пример.

Друго нещо, което исках да кажа, във връзка с отказите и с това, което каза съдия Велинова. Колеги, като практикуващ юрист – аз имам 23 години стаж, 8 от които като следовател и то следовател в годините, когато следствието беше независимия орган, който взимаше решенията вместо прокуратурата. В предишния НПК, по който действително аз само докладвах на прокурора какви решения взимам и той единствено казваше да или не. Ние имахме пълният комплект от възможности да протестираме указанията на прокурорите и сме го правили, имахме възможност дори – на някой може би му е убягнало, защото рядко се стигаше до това, но аз съм казвала на прокурор, като следовател, ако ти не внесеш тази мярка, аз я внасям – имахме такава възможност.

Така, че ликвидира се следствието – един независим орган, сега се прави опит отново да се създаде някакъв такъв независим орган.

Ще ви напомня – имаше един такъв опит назад в годините, на ДАНС се дадоха разследващи функции. Ето, и ДАНС беше един такъв независим орган, и там нещата катастрофираха. Тук става въпрос действително за специализация, необходимостта от специализация. Специализацията не се постига лесно, разберете го, и най-вече става въпрос за специализацията на органите на досъдебното производство, в които е съсредоточен целия ресурс на разследването. Прокурорът не може да ви направи дори една най-обикновена стравка, той няма експертна *...иум в залата...* Така, че всичко това лежи в сферата на разследващите органи.

Друго, което исках да кажа, за генезиса на проблема. В мен действително възникват притеснения за начина, по който – както каза и съдия Велинова, се урежда предварителната проверка. Вижте, в продължение на колко години вече преход въобще института на предварителната проверка не е уреден в нормативен акт – това е пълен абсурд! Това е *pop-sens*! В крайна сметка ние нямаме правила как да се води предварителната проверка, кой може да я извършва, какво точно прави. Обаче всички много се възмущаваме от резултата от това, че отказите – видите ли, подлежат само на институционален контрол. Аз съм съгласна с Вашето мнение – те действително в по-голямата си част институционално се потвърждават.

Но, повярвайте ми, ние, в районна прокуратура, определено прокурорите ще са много щастливи да минат на инстанционен контрол. И ще ви кажа защо – ама всички, не само тези, всичките да минат на инстанционен контрол – не, извинете, на съдебен контрол. Защото няма да могат едни и същи жалбоподатели да продават по десетки, годишно понякога – повярвайте ми, по 50 на един и същ сигналопадател с едно и също нещо – един прокурор се произнася по 50 пъти! Това са хора, които не могат да направят разлика между гражданско-правен и наказателно-правен проблем. Често пъти ни занимават с гражданско-правни проблеми. Затова аз апелирам – нека адвокатурата помогне тук. Нека да има, както в Испания, защото имам приятелка – адвокат в Испания, и знам, че там, за да се подаде сигнал до прокуратурата, задължително, ако гражданина няма средства, му се назначава служебен адвокат, който да изготви добре мотивирана и правно издържана жалба или сигнал, или той да го консултира и да му каже – вижте, въпросът не е от наказателно-правен характер, прокуратурата не може да Ви помогне.

Българските граждани са свикнали прокуратурата да е всё и вся – тя да реагира на всички видове проблеми в обществото. За съжаление ние не можем, чисто нормативно, да откликнем, правим каквото можем. Имаше, например, назад във времето имахме в ЗСВ вписани правомощия да се намесваме в случаите на самоправство. Пак, под влияние на общественения натиск, махнахме го. После, че недоволстваха от това, че не може – въведе се бързо гражданско производство и какво стана – пак стана бавно. Просто, важен е начина, по който се прави и действително да се създадат гаранции така щото да работи този механизъм. Затова тук напълно подкрепям съдия Велинова, че действително липсва обоснован анализ.

Не знам кои са членовете на работната група, не се съмнявам в добрите намерения на Законопроекта аз лично, но за съжаление няма да забравя думите на проф. Денолюбов, който ни каза още на студентската скамейка: Колеги, внимавайте, пътят към ада е постлан с добри намерения. Затова, действително, пак казвам, трябва да се чуе гласа на хора, които са професионалисти, на хора, които са анализирали, изследвали проблемите. Смея да твърдя, че има опит за разследвания по висшите етажи на властта и причините този опит да се окаже неуспешен са, повярвайте ми, обективни, а не субективни, където се търси в личността. Извинявайте за многословието.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Ние благодарим.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това е най-симпатичното, защото днес е общественото обсъждане, което се провежда в България по този Законопроект такова, каквото в Парламента не беше проведено. Аз участвам в заседанието – за разяснение на адв. Алексова, като вносител на точката от страна на Асоциация „ФОРУМ“, затова и взимам отношение по темата, не само като водещ да давам и взимам думата.

Някой друг да иска да се изкаже до тази част на становищата – не виждам. Сега ще ви предложа текст за акт, след което ще преминем към спецификата в становището на САОСВ и това на СОПС, тъй като те са тесни.

Маринела Ашикова, искате ли думата?

МАРИНЕЛА АШИКОВА: Здравейте, колеги. Тъй като се възхитих от изказването на колегата – прокурор, предлагам ГС – ВСС да излезе с позиция – струва ми се и мисля, че сме единодушни, че всички актове на прокуратурата, в това число и отказите, следва да подлежат на съдебен контрол и това е моето предложение за акт. Мисля, че в залата има противоречиви настроения и току-що чухме и изказване на прокурор по тази теза така, че не можах да се въздържа и да не предложа тази точка за прием. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Подлагам на гласуване предложението на Маринела Ашикова – моля те отново да го формулираш.

МАРИНЕЛА АШИКОВА: ГС – ВСС да излезе с позиция, че подкрепя въвеждането на съдебен контрол над отказите на прокуратурата за образуване на производство и за повдигане на обвинение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, подлагам го на гласуване. Една по една организациите ще гласуваме.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Може ли пак да повторите втората част.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Че подкрепя.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Може ли преди това да взема становище?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Нека да гласуваме, ако искате после може да обосновате отрицателния си отказ, защото много напреднахме във времето.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Добре, значи аз гласувам против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Една по една организациите ще гласуваме по предложението на Маринела Ашикова, че ГС – ВСС подкрепя контрол върху отказите.

Колеги, гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„В проведеното обществено обсъждане на Законопроекта за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, внесен от Министерския съвет на 01.11.2022 г. (№ 48-202-01-27) и Законопроекта за противодействие на корупцията, внесен от депутати от „Продължаваме промяната“ на 19.10.2022 г. (№ 48-254-01-9), Гражданският съвет към ВСС разгледа становищата на Върховната касационна прокуратура, Асоциация на прокурорите в България, Асоциация „ФОРУМ“, Българска съдийска асоциация и Камара на следователите в България.

Адв. Маринела Ашикова от Сдружение „Обединение на свободните адвокати“ предложи да се подложи на гласуване подкрепа от страна на ГС – ВСС на въвеждането на съдебния контрол върху отказите на прокуратурата да образува досъдебни наказателни производства - откази за образуване на производство и за повдигане на обвинение.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Актът да се предостави на 48-то Народно събрание на Р България, за сведение.“

Асоциация „ФОРУМ“?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АДСИ?

МАРИЯ КОЛЕВА: Против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АПБ – след малко ще се върна. БАСВ – Десислава Михайлова?

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: Против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БСА?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Против. После ще изложи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да. КНОБ – Венета Желева?

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КСлБ?

ХРИСТО КОЛЕВ: Против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Сдружение „За независима съдебна власт“?

НЕВЕНА ИВАНОВА: Гласуваме против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ОСА?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Доколкото предложението изхожда от ОСА, ние имаме единно становище – за.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: САОСВ?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Въздържали се.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СОПС?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Ние сме против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СМЮ не участват. ССЗБ?

РУМЕН БУХЧЕВ: Извинете, бях извън залата за момент и не разбрах конкретно въпроса.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Дали може някой да го възпроизведе? Маринела Ашикова два пъти го повтори.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: ГС – ВСС да излезе с позиция, че подкрепя съдебния контрол върху отказите на прокуратурата да образува досъдебно наказателно производство.

РУМЕН БУХЧЕВ: Категорично против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Връщам се отново на АПБ за подкрепа на съдебния контрол върху отказите на прокуратурата да образува.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Против.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА:

Гласуване: за – 1 глас; против – 10 гласа; въздържал се – 1 глас.

Не се приема.

Предложението се отхвърля. Това е първия акт от днешното заседание.

С оглед изказаните опасения за противоконституционност на някои от предложените разпоредби в законопроекта, който в момента дискутираме, аз, като вносител на т. 1 в дневния ред за обществен дебат по темата – по Законопроекта на МС, бих искала да отправя към ГС – ВСС искане за гласуване на акт, който да бъде адресиран към народните представители – те да поискат становището на Конституционния съд (КС) преди да придвижат процедурата по одобрение на този законопроект напред, с оглед да се избегне това да бъдат приети текстове, които в последствие ще бъдат обявени за противоконституционни.

Ние не твърдим дали те са противоконституционни – това може да каже само КС, но имаме такива опасения, които бяха потвърдени от различни участници в дискусиата днес. Много е важен момента да се обърнат към КС преди да мине на второ гласуване в пленарна зала този документ и да бъде приет.

Сега подлагам на гласуване това предложение на Асоциация „ФОРУМ“, с което затваряме дискусиата по тези четири становища, които бяха изложени днес. Това не е гласуване по становищата, това е гласуване по изводите, направени в дискусиата. Т. е. не гласуваме подкрепа на становище на Асоциация „ФОРУМ“ или становище на АПБ, или ВКП, или КСлБ.

Мария Колева, заповядайте.

МАРИЯ КОЛЕВА: Аз мисля, че това е най-доброто, което можем да направим днес именно с оглед на това, че от ОСА изразиха желание да се чуят различни мнения. Мисля, че едно такова становище е балансирано – в смисъл то съвместява в себе си различните мнения, ние не се конкретизираме, не казваме какви са точно пропуските и т. н. Ние казваме, че трябва да се мисли повече преди да се създава законопроект, нали – така разбирам вашето предложение, г-жо Карагьозова, и ако е в този смисъл, го подкрепяме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно в такъв смисъл е – имаме опасения, че част от текстовете в последствие ще бъдат обявени за противоконституционни и е добре Парламента предварително да има становището на Конституционния съд по тях преди да премине към окончателното приемане на този законопроект.

Започваме гласуване. Светла Дерменджиева, заповядайте.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Искам само да попитам с всичките изказвания, които бяха днес, достатъчно силно мотивирани, не всички са в тази група за противоконституционните решения в този законопроект, предложения. Какво ще правим с тях – няма ли да имаме трети акт, който да обобщи тези, които са извън обсега на проблемите с прилагане на Конституцията, защото бяха изключително важни и силни. Задавам просто въпрос как може – мнение на всички останали преди гласуването.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Този акт на ГС – ВСС е адресиран към народните представители да се обърнат към КС. Според мен трябва да е отделен от други актове, които ще гласуваме по-нататък .../шум в залата/... конкретния аспект на законопроекта.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Аз затова попитах – предвиждате ли да имаме трети акт?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, предполагам. Да не ги гласуваме ан-блок, защото някой може от гласуващите да иска да се обърне към КС, но да не е съгласен с други тези, изложени в становището. Според мен обръщането към КС е от страна на депутатите, тъй като те имат това правомощие и трябва да го отделим от всичко останало, което можем да изпратим като препоръка. Съгласни ли сте така?

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Нека да гласуваме искането на ГС – ВСС, адресирано към народните представители да се обърнат първо към КС за становище преди да придвижат напред процедурата по този Законопроект.

Колеги, гласуваме акт на ГС към ВСС със следния текст:

„В проведеното обществено обсъждане на Законопроекта за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, внесен от Министерския съвет на 01.11.2022 г. (№ 48-202-01-27) и Законопроекта за противодействие на корупцията, внесен от депутати от „Продължаваме промяната“ на 19.10.2022 г. (№ 48-254-01-9), Гражданският съвет към ВСС разгледа становището на Асоциация „ФОРУМ“.

След дебат по становището, ГС към ВСС отправя искане към народните представители от 48-то Народно събрание на Р България да се обърнат към Конституционния съд на Р България за становище преди да бъдат внесени предложените законопроекти на Министерски съвет (№ 48-202-01-27) и „Продължаваме промяната“ (№ 48-254-01-9) за второ четене в Комисия по правни въпроси на Народното събрание, поради сериозни опасения за противоконституционност на текстове, подробно описани с правни мотиви в становището на Асоциация „ФОРУМ“.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Актът да се предостави на 48-то Народно събрание на Р България, по компетентност.

Приложение: становище на Асоциация „ФОРУМ“.

За Асоциация „ФОРУМ“ – Светла Дерменджиева?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: АДСИ?

МАРИЯ КОЛЕВА: Да, да – за. Извинявам се, не мога да включа микрофона.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Нищо. За целите на записа, защото понякога хората казват – аз не съм гласувал така, а иначе, е важно всеки гласно да изрази своето гласуване, а не само с вдигане на ръка, тъй като в следствие не можем да установим кой

как е гласувал, ако е станало само с вдигане на ръка. Затова се извинявам, че едни по един ви карам да кажете гласно как гласувате.

АПБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БАСВ – Десислава Михайлова?

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: За, за.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БСА?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КНОБ?

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: Гласувам „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КСлБ?

ХРИСТО КОЛЕВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Сдружение „За независима съдебна власт“?

НЕВЕНА ИВАНОВА: Невена Иванова съм, гласувам „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ОСА?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: САОСВ?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СОПС?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ССЗБ?

РУМЕН БУХЧЕВ: Категорично „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА:

Гласуване: „за“ – 12 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

Благодаря ви за консенсусното решение.

Нашият технически асистент ни напомня дали становището, изложено от ЦППИП, не е в този дух. Не мога да съм сигурна и да сложа нейния глас категорично под този акт, той е в този дух, но не знам дали конкретно това е имала предвид. За съжаление тя не участва днес в дискусиата.

Други текстове за акт до тук дискутираните аспекти по проекта – това, което Светла Дерменджиева предложи, ако има, съм готова да подложам на гласуване с отделен акт на ГС – ВСС. Заповядайте, Пенка Велинова.

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Не съм сигурна дали е необходима, но препис от целия протокол да се изпрати, с оглед изложените становища, за да се вземат предвид от депутатите, ако желаят да го вземат предвид, при обсъждането на Законопроекта, като без да

ги обвързваме с някакво становище на ГС – ВСС. Просто да вземат предвид изразените различни видове становища от членовете на ГС – ВСС. Да се изпрати за сведение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Благодаря, съдия Велинова. Само да Ви напомня, че протокола се изготвя в рамките на 2 месеца, според Правилата, което според мен ще е голямо забавяне, ако ние чакаме той да бъде прикачен към акта, който току-що гласувахме. Ние ще прикачим становищата, които вече са факт, те всъщност са на вниманието на народните представители под Законопроекта на страницата на НС. Там под всеки законопроект се комплектоват становища от всички заинтересовани страни, които са ги изпратили. Те са публично достъпни, включително за народните представители. БСА не е късно да изпрати писмено становище до НС, като конкретно назове законопроекта, за който се отнася и то – вашето писмено становище, ще бъде публикувано в този раздел.

Друго предложение?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Да се обобщи, че подкрепяме и изказаните становища – по повод Велинова, което предложи.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз мисля, че е различно предложението.

/Говорят едновременно./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, отново се връщаме там – в момента обсъждаме законопроекта, а не одобрение или неодобрение на получените писмени или устни становища.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Те така или иначе са публикувани на страницата на НС.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Точно така. Имате още време – качете ги, за да може да се види, че сте взели отношение, вашата позиция да не остане само тук, в тази зала.

Преминаваме натам. Отново обсъждаме антикорупционния проект, но този път в аспекта от гледната точка на администрацията в органите на съдебната власт. Давам думата на Александър Николов, председател на САОСВ.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Здравейте, колеги. Благодаря ви за вниманието. Изпратили сме становището на повечето от вас, надявам се да сте се запознали с него. Това е една, така да кажа, житейска несправедливост, която се получи при приемането на самия закон. Ще ви запозная в резюме, за да не губим време.

Предложение от САОСВ относно изменение на § 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за противодействие на корупцията и отмяна на чл. 343 от Закона за съдебната власт. Обръщаме се към народните представители с молба да осъществят правомощието по чл. 87, ал. 1 от Конституцията именно в името на около над 10 хил. съдебни служители в администрацията на органите на съдебната власт. С приемането на ЗПКОНПИ, обн. ДВ, бр. 7/19.01.2018 г., беше включен § 2, ал. 1, а именно, която регламентира, че по отношение на служителите в администрацията на съдебната власт се прилагат Глава V, VIII и XV. Съответно спрямо служителите в администрацията на

съдебната власт са приложими задълженията за подаване на изброените в чл. 35, ал. 1 от Закона декларации за несъвместимост за имущество и интереси, за промяна декларираните обстоятелства и т. н., както и предвидените в закона административно-наказателни функции.

Колеги, ние след влизане на Закона в сила, изразихме становище относно мащабите на широкото приложение на Закона и практически неограничени като правни субекти в рамките на администрацията, които са правно задължени да подават декларации за имущество. В нашето становище изразихме също своето несъгласие с така заложените в така заложените в Закона разширен кръг от адресати на задълженията за подаване на декларация и разкриване на информация в рамките на съдебната администрация. Също така продължаваме да бъдем на мнение, че приложното поле на Закона спрямо служителите от администрацията на съдебната власт трябва да бъде максимално конкретизирано и най-вече ограничено само и единствено до ръководните длъжности по класификаторите на прокуратурата и съда, както са много добре описани всички ръководни длъжности. Те са в Графа I и нашето мнение е, че тези лица следва да подават декларация, а не такива, като деловодители, експерти, секретари и специалисти, които категорично не се вписват в категорията „лица, заемащи висши публична длъжност“ и не следва да бъдат приравнявани към нея, както бе направено с § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби, която гласи: „Разпоредбите на Глава V, VIII и XV се прилагат съответно за: служителите в администрацията на президента; в администрацията на органите на законодателна и съдебна власт; на Висш съдебен съвет; Инспекторат към Висшия съдебен съвет и Националния институт по правосъдие; в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число териториални звена на служители в местна администрация; служители в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служители, които заемат технически длъжности.“

Този проблем не стои само пред нас – в съдебната система, този проблем стои в цялата изпълнителна власт. Де факто се подават едни декларации навсякъде, те просто стоят – никой не проверява тези декларации, повярвайте ми. Проверят се по сигнали – сигналите за съдебната система за 4 години са два или три и то на принципа „колежката има подозрения, че...“ – разбирате. Вече 4 години служителите в администрацията на органите на съдебната власт, в изпълнение на закона, са задължени да подават въведените от Закона декларации, в които подробно и детайлно описват своите имуществени активи и пасиви. Но освен тях в декларацията се описва информация за активи и пасиви на трети лица, които не са служители в органите на съдебната власт – техни съпрузи или лица, с които имат интимни отношения. Т. е. нарушават се основни принципи на Конституцията и Хартата на основните права на ЕС, касаещи опазване на личната свобода и неприкосновено, включително неприкосновеност по отношение на личния живот на гражданите.

Установеното от Закона, колеги, задължение за деклариране на редица обстоятелства според нас съставлява посегателство срещу личната неприкосновеност на служителите на съдебната власт, както и на останалите – в случая говорим за съдебната власт, като се е превърнало в подход на държавата към гражданите „по изключение“ в подход към тях „по правило“. Обръщаме също така внимание и подчертаваме, че обстоятелствата, които подлежат на деклариране, засягат прекомерно широк кръг аспекти от живота на личността и са крайно непропорционални на функциите, статута и възнагражденията на мнозинството от съдебните служители, както и с това, че практически не разполагат със съществени правомощия и власт. Законът прогласява за своя цел защитата на интереси на обществото чрез ефективно противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, в който обхват служителите в органите на съдебната власт явно не попадат и към който не трябва да бъдат приравнявани.

В този смисъл ние, като организация, намираме за нужно да изразим своето неодобрение спрямо корупционните тенденции във всички сфери на властта и солидарността към усилията на държавата да противодейства именно на тези тенденции и да се справи с корупцията. Нейните прояви обаче са многостранни и нямат единствено парично изразение, което всъщност се явява завършения и краен видим на повърхността продукт на задълбочаващата се корупционна криза в институциите. Израз корупцията намира и в търговията с влияние, в получаване на длъжности, похвали, отличия, награди и повишавания без нужните заслуги или без законно основание, в безпринципното кариерно израстване като разменна монета за насрещни услуги, по-скъпи дори от парите. Тези именно тенденции в обществото обосновават необходимостта в субективния обхват на ЗКПКОНПИ да останат лицата, заемащи висши държавни постове, за които има висок корупционен риск. Само за тези лица непосилните и дълги декларации, засягащи съществени лични аспекти от живота на човека, са пропорционални спрямо преследваната от Закона цел. Само тогава и в тези рамки, според нашето виждане, въведените в Закона задължения и предвидената държавна намеса съответстват, по думите на Конвекцията за правата на човека, на едно демократично общество в интерес на националната и обществена сигурност или на икономическото благосъстояние на страната. Ето защо неправилно е възприетото в Закона разбиране на законодателя, че длъжности като „секретар“, „деловодител“, „експерт“, „специалист“ и т. н. в съдебната власт се намират във високите етажи на властта, както е че разследването и проверката на тяхното имущество и на техния съпруг/съпруга ще допринесе за борбата с корупцията на лица, заемащи висши публични постове.

Към настоящият момент, с оглед статута на съдебните служители, е крайно неоправдано наличието на подобно задължение, още повече, че липсва работен механизъм за извършването именно на тази административна проверка за съответствие на подадените декларации, което от своя страна води до излишно администриране и съхраняване на

подадените декларации. В тази връзка следва да отбележим, че към момента от страна на ВСС не е приет нормативен акт, уреждащ извършването на подобна проверка и конкретни последици от нея. Всъщност тези декларации се съхраняват и нищо повече. За което правим предложение - § 1 в § 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби, след думата „законодателна“ да се отмени текст „и съдебна власт“. Също така в ЗСВ да се отмени чл. 343а. В случай, че или алтернативно, като хипотеза, да останат „служителите с ръководни функции“, детайлно изброени в Класификатора на длъжностите в администрацията.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: В новия закон.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да, да. Това е, колеги, от нас. Опитах се накратко да превъплътя това, което ние поддържаме. Моля за вашето мнение по въпроса.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Дискусия. Ралица Първанова, после Иванка Георгиева.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Аз ще дам становище, но имам един въпрос към г-н Николов – имате ли информация дали някой служител или колко на брой служители са получавали обратна връзка от Инспектората, че имат несъответствие в своите декларации, както доста често се случва при магистратите. Казахте, че според вас тези декларации остават само на хартия, няма приет някакъв нормативен акт, дори от ВСС, който да регламентира тяхната проверка и един вид безсмислено се подават тези документи. В тази връзка искам да попитам дали имате такава статистика, защото съдебните служители наистина са много. Благодаря.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Само да кажа, че декларациите остава в органа по назначаване. Тук Инспектората няма никакво вмешателство. В Инспектората реално не отива нито една декларация, тя остава в съответния орган по назначаването – те ги съхраняват и нищо повече. Работа е на съответния административен ръководител да създаде механизъм, който да направи съпоставка в декларациите от 2019 г. и 2020 г. дали има някакво разминаване и евентуално да предприеме някакви мерки. До сега няма нито един такъв случай.

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Да, благодаря за отговора. Това всъщност даде и основният ми аргумент да ви подкрепя защо тази практика не следва да продължава. Благодаря Ви, подкрепям ви изцяло и считам, че тази разпоредба следва да се промени или от страна на ВСС да се предприемат необходимите мерки да има смисъл от подаването на тези декларации от страна на съдебните служители.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Както казах и преди малко, ние не сме против това. Наистина да останат служителите с ръководни функции – тези, от които зависи нещо, тези, които до голяма степен се доближават до понятието висши публични личности от държавната администрация.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: От ОСА считаме за аргументирано становището, което току-що ни беше предоставено. Считаме го за обосновано и подкрепяме така направените предложение с обосновката, която даде и колегата преди малко.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: Бих искала да отбележа, че трябва да остане в редакцията „лица с ръководни функции“.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Имаме и следващо становище – на другата организация, което е в този дух с награждане.

/Румен Бухлев упълномощава Мария Колева – Асоциация на държавните съдебни изпълнители, да представлява Съюза на съдебните заседатели в България при следващи гласувания до края на заседанието и напуска залата./

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: Тъй като видях, че в момента има някаква пауза, да кажа, че ние също подкрепяме това становище, защото това е абсолютно безсмислено и не съответства нито на статута на съдебните служители, нито има някакъв практически смисъл.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Ако може да взема отношение от името на СОПС – подкрепяме становището и предложението на САОСВ. Нашето становище е едно становище, естествено продължение на тяхното. От моите лични наблюдения в Сметна палата специално, с въвеждането на това изискване едно, че се създаде неудобство за одиторите, отделно се увеличи администрацията, като минимум 4-ма човека бяха назначени допълнително, които да се занимават с приемането, регистрирането на декларациите. По същият начин, както в съдебната власт, приемат се и никой повече не се занимава с тях.

Като естествено продължение в нашето становище ние предлагаме допълнително, с оглед съобразяване целите на закона.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Само ще добавя нещо – при хипотеза на промяна, а именно да останат единствено ръководните длъжности, тогава Инспектората по-би се ангажирал да провери един много малък кръг от служители с ръководни функции и респективно тази проверка наистина ще бъде реална, ефективна – да. Защото едно е 10 хил. човека, други е да провери, например, 200 човека на година, които заемат реално ръководни длъжности и взимат решения. Тогава вече може и ВСС да измисли механизъм, по който да проверяват тези декларации на ръководните длъжности, респективно и Инспектората, според мен, с оглед обхвата би се ангажирал с такъв тип проверка.

МАРИЯ КОЛЕВА: Щях да предложа да вземем някакво решение.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Ако считате, че няма повече хора, които искат да участват в дискусията, Венета Желева – не, да чуем предложението на г-н Николов, като само ви напомням, че днешното заседание тече на принципа, че не се подкрепят цели становища. Подкрепят се конкретни предложения за текст на акт по дискутираната тема днес в заседанието.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да, благодаря Ви, г-жо Карагьозова. Моят апел е да изпратим становището първо на Пленума на ВСС, с молба за изразяване на становище, както и да го изпратим на председателя на Комисията по правни въпроси в Парламента. Вече оттам нататък е в ръцете на парламентарните групи на политическите партии дали те ще го възприемат или не.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Т. е. да го изпратим, а не да гласуваме неговата подкрепа?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да го изпратим – аз казах да го изпратим. Ако прецените, може да го подкрепим.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Може да го подкрепим, например, при хипотезата ако остане сега действащия ЗПКОНПИ какво предлагате – нали, в сега действащия ЗПКОНПИ всички съдебни служители подлежат на, са в графата „лица, заемащи висши публични длъжности“, нали така. Значи, в хипотезата, ако остане сегашния законопроект и не бъде приет новия, който обсъждаме, да бъде извадена от чл. 6 мисля, че беше.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Ние сме формулирали текста – § 1. В § 2 – на сега действащия, след думата „законодателната“ да се отмени текста „и съдебната власт“ и да отпадне чл. 343а от ЗСВ. И хипотеза 2 – ако не се приеме това, да останат само „длъжностите с ръководни функции“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Но това касае сега действащия ЗПКОНПИ.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Да, да – те са ясни в предложението си.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: В новия законопроект също е добре да се каже, че това би следвало – ако в хипотезата, ако той бъде приет от НС, също.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Според мен тълкованието е такова.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Съдебните служители да не попадат в обхвата на лицата, заемащи висши публични длъжности, защото наистина би било парадоксално – президента, вицепрезидента, омбудсмана, членовете на Европейския парламент да не са лица, заемащи висши публични длъжности, а всеки деловодител в съда да е такъв.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Това е. Ние сме го формулирали като искане.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Добре. Значи, гласуваме акт по становището на САОСВ с двете хипотези – съдебните служители да бъдат извадени от обхвата на лица, заемащи публични държавни длъжности с изключенията, които се посочиха – на лицата с ръководни функции, както в сега действащия закон, така и в хипотезата, ако бъде приет този, който в момента е на обсъждане в НС от Министерски съвет (МС).

Колеги, гласуваме акт на ГС – ВСС със следния текст:

„В проведеното обществено обсъждане на Законопроекта за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, внесен от Министерския

съвет на 01.11.2022 г. (№ 48-202-01-27) и Законопроекта за противодействие на корупцията, внесен от депутати от „Продължаваме промяната“ на 19.10.2022 г. (№ 48-254-01-9), Гражданският съвет към ВСС разгледа становището на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт.

След дебат по становището, ГС – ВСС изразява подкрепа по предложението на САОСВ, а именно:

„§ 1. В § 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗИД на ЗПКОНПИ, след думата „законодателната“ да се отмени текстът „и съдебната власт“.

§ 2. В Преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗПКОНПИ се създава нов § 69, с който се казва, че в Закона за съдебната власт се отменя чл. 343а.“

В случай, че не се възприеме това предложение, ГС – ВСС подкрепя предложението на САОСВ да остане само текста в сега действащия ЗПКОНПИ за лицата, заемащи административни длъжности с ръководни функции – „служители с ръководни функции“, детайлно изброени в Класификатора на длъжностите в администрацията .

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, с молба за изразяване на становище.

Актът да се предостави на Комисията по правни въпроси към 48-то Народно събрание на Р България, по компетентност.

Приложение: становище на Сдружението на администрацията в органите на съдебната власт.“

За Асоциация „ФОРУМ“ – Светла Дерменджиева?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АДСИ?

МАРИЯ КОЛЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АПБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БАСВ?

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: БСА – Пепи Велинова?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КНОБ?

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КСлБ?

ХРИСТО КОЛЕВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Сдружение „За независима съдебна власт“ – Невена – „за“, дава сигнал с ръка.

ОСА?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Подкрепяме.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: САОСВ, вносител?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: СОПС?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: ССЗБ – упълномощи Мария Колева.

МАРИЯ КОЛЕВА: „За“ – гласувам от тяхно име.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА:

Гласуване: „за“ – 12 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

Предложението за изменение в текстове на сега действащия антикорупционен закон и на този, който хипотетично би могъл да бъде приет, са подкрепени от ГС – ВСС.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Благодаря ви, колеги.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: И ние благодарим. Това беше разумно, като детайл.

Остана становището на СОПС, заповядайте, г-жо Томова.

/Христо Колев упълномощава Ралица Първанова – Асоциация на прокурорите в България, да представлява Камарата на следователите в България при гласуване до края на заседанието и напуска залата./

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Величка Томова – СОПС. В рамките на нашите компетенции ние съвсем *.../шум в залата/...* вид сме представили нашето становище. *.../шум в залата/...* по сега действащия ЗПКОНПИ § 2, ал. 1 от Допълнителните разпоредби (ДР), „Разпоредбите на Глава V, VIII и XV се прилагат съответно за: 1. служителите в администрацията на президента; в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт; на Висшия съдебен съвет; на Инспектората към Висшия съдебен съвет и на Националния институт на правосъдието; в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена; служителите в местната администрация; служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности“.

Приравняването на посочените служители с лица, заемащи висши публични длъжности по чл. 6, ал. 1 от същия закон е необосновано и несъобразено с целта на закона. Като резултат, цитираната разпоредба води до излишна административна тежест за служителите, както и значителен обем от несвойствена работа и допълнителни разходи за органите по назначаването им (при изпълнение на следващите алинеи в цитирания § 2 от ДР на действащия закон), без каквито и да е ползи за държавата и гражданите.

Предлагаме при промените в ЗПКОНПИ изрично да се включи разпоредба, с която да се отмени § 2, ал. 1, т. 1 от ДР към същия закон.

В тази връзка подкрепяме Законопроекта за противодействие на корупцията, внесен на 19.10.2022 г., в който се предвижда да се отмени § 2 от ДР на ЗПКОНПИ.

Допълнително и с оглед съобразяване целите на закона, предлагаме в изброяването по чл. 6, ал. 1 от ЗПКОНПИ да се добавят висшите държавни служители по чл. 5, ал. 2 от Закона за държавния служител. В тази категория лица се включват ръководните служители, които заемат длъжностите „главен секретар“, „секретар на община“, „главен директор на главна дирекция“, „директор на дирекция“ и „ръководител на инспекторат“. Това е нашето становище.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Какъв текст за акт предлагате?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Бихме желали да подкрепите нашите предложения изрично да се включи разпоредба в сега действащия закон, с която да се отмени § 2, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗПКОНПИ.

Второто предложение е изброеното в чл. 6, ал. 1 от ЗПКОНПИ да се добавят и висшите държавни служители по чл. 5, ал. 2 от Закона за държавния служител.

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: В новия или стария?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: В стария.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Но нали разбирате, че този закон скоро може да бъде отменен, който вие предлагате да бъде изменен така, че нека да имаме хипотеза ако – защото всичките ви предложения са насочени към сега действащия. А в момента обсъждаме неговата отмяна и на неговото място да се сложат два нови закона.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, ако влезем в хипотезата, че се отмени сега действащия закон, новия, който е предложен на 19.10.2022 г., в него да се предвиди текст, с който да се отмени § 2 от ДР.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: На 19.10.2022 г. законопроекта на МС или на Продължаваме промяната е?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Не мога сега да кажа, трябва да направя справка.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Затова по-добре да кажем, че в антикорупционното законодателство, без да конкретизираме кой законопроект точно визирате, да бъде предвидено това и да бъде махнато онова.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Ако ми позволите да вляза в ролята си на адвокат. С така зададения въпрос моето предложение е вие да излезете със становище и просто да изброим кръга на лицата, които предлагате да отпаднат и кръга от лицата, които предлагате да се включат, независимо от разпоредбата в сегашно, бъдещо или подлежащо на промяна законодателство – така ще бъдете най-ясни. Без да се позоваваме на изрични текстове и номерации от закони, сега съществуващи или подлежащи на подмяна разпоредби, просто избройте кръга от лицата.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Моля, на микрофона да ги изброите.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Лицата, които следва да бъдат включени, добавени в обхвата на антикорупционното законодателство, тези, които попадат в обхвата на висшите държавни служители по чл. 5, ал. 2 от Закона за държавния служител, действащ сега, по-конкретно да се включат ръководните служители, които заемат длъжностите „главен секретар“, „секретар на община“, „главен директор на главна дирекция“, „директор на дирекция“ и „ръководител на инспекторат“.

От обхвата на антикорупционното законодателство да отпаднат публичните длъжности по чл. 5, ал. 6 от сега действащия ЗПКОНПИ – това са служителите в администрацията на президента; в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт; на Висшия съдебен съвет; на Инспектората към ВСС; на Националния институт на правосъдието; в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена; служителите в местната администрация; служителите в администрацията на органи, създадени със закон, с изключение на служителите, които заемат технически длъжности. Те така или иначе не са включени, без последното.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Да, и аз не мисля, че техническите. Няма нужда да бъдат включени. Тя го чете по доклада. Тези са задължени без последните – не трябваше това да го изчиташ, последното да не се чете.

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, последното да не се взема предвид. Техническите длъжности са изключени от сега действащия закон.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, текста ще го свалим от аудио-записа. Принципно, разбрахте ли какво ще гласуваме?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Колеги, ако ми позволите да обобщя. Концепцията, стратегията и фактите в това становище са, както в изпълнителната, законодателната и съдебната власт, са именно да останат служителите с ръководни функции. Това е цялостната концепция на двете становища.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Точно така. Така го разбрахме и ние при изчитането.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Но в същото време предлагате други лица да бъдат включени?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: Да, които са пропуснати.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Те са с ръководни функции, така посочените.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Има логика.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, това е едно добро предложение – да бъдат извадени. Вие имате предложение да бъдат включени допълнително лица.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Тя ги посочи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Добре, да преминем към гласуване, ако няма желаещи да вземат отношение по предложението на СОПС – не виждам.

Гласуваме отново организация по организация акт на ГС – ВСС със следния текст:

„В проведеното обществено обсъждане на Законопроекта за противодействие на корупцията сред лицата, заемащи висши публични длъжности, внесен от Министерския съвет на 01.11.2022 г. (№ 48-202-01-27) и Законопроекта за противодействие на корупцията, внесен от депутати от „Продължаваме промяната“ на 19.10.2022 г. (№ 48-254-01-9), Гражданският съвет към ВСС разгледа становището на Сдружението на одиторите в публичния сектор.

След дебат по становището, ГС – ВСС изразява подкрепа по предложението на СОПС, а именно:

Да бъдат добавени в обхвата на антикорупционното законодателство лицата, които попадат в обхвата на висшите държавни служители по чл. 5, ал. 2 от сега действащия Закон за държавния служител, по-конкретно: ръководните служители, които заемат длъжностите „главен секретар“, „секретар на община“, „главен директор на главна дирекция“, „директор на дирекция“ и „ръководител на инспекторат“.

От обхвата на антикорупционното законодателство да отпаднат публичните длъжности по чл. 5, ал. 6 от сега действащия ЗПКОНПИ – това са служителите в администрацията на президента; в администрацията на органите на законодателната и съдебната власт; на Висшия съдебен съвет; на Инспектората към ВСС; на Националния институт на правосъдието; в администрацията на органите на изпълнителната власт, в това число на териториалните звена; служителите в местната администрация; служителите в администрацията на органи, създадени със закон.

Актът да се предостави на Пленума на ВСС, за сведение.

Актът да се предостави на Комисията по правни въпроси към 48-то Народно събрание на Р България, по компетентност.

Приложение: становище на Сдружението на одиторите в публичния сектор.“

Асоциация „ФОРУМ“?

СВЕТЛА ДЕРМЕНДЖИЕВА: „За“ – нали гласуваме текста, който от ОСА предложиха - кръг от лица да отпаднат, кръг от лица да бъдат добавени?

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да, в антикорупционното законодателство – без да казваме в сега действащия закон или бъдещ такъв.

АДСИ?

МАРИЯ КОЛЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: АПБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: БАСВ?

ДЕСИСЛАВА МИХАЙЛОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: БСА – Пепи Велинова?

ПЕНКА ВЕЛИНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КНОБ – Венета Желева?

ВЕНЕТА ЖЕЛЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: КСлБ?

РАЛИЦА ПЪРВАНОВА: Гласувам от тяхно име – „за“.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: АПБ е упълномощена от КСлБ по този акт и гласува от тяхно име.

Сдружение „За независима съдебна власт“ – Невена?

НЕВЕНА ИВАНОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: ОСА?

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: САОСВ?

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: СОПС?

ВЕЛИЧКА ТОМОВА: За.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: И последно ССЗБ, представлявани от Мария Колева.

МАРИЯ КОЛЕВА: „За“ от тяхно име – изрично колегата ме помоли.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА:

Гласуване: „за“ – 12 гласа, „против“ – няма, „въздържал се“ – няма.

Приема се.

МАРИЯ КОЛЕВА: В тази връзка ме помоли изрично да кажа, че съдебните заседатели също са включени в този кръг лица.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Те са с по-различен статут.

АЛЕКСАНДЪР НИКОЛОВ: Да, това щях да кажа.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Това е въпрос на допълнителна, отделна дискусия, те имат право да внесат в ГС – ВСС или в Парламента своето искане. Всъщност тези две последни становища дадоха повод на съдебните заседатели да се сетят за своя статут.

Мисля, че с това изчерпахме актовете за днес. Беше дълга дискусията по т. 1.

Както ви казах, бях внесла и т. 2 в дневния ред – за промяна на Правилата за работа на ГС – ВСС, с оглед на текст, който бяхме дискутирали тук да не могат да се приемат нови членове с предварително гласуване, а само след изрично изслушване в заседание на ГС – ВСС и тогава да може да се гласува. В следствие вчера постъпиха редица предложения по Правилата от ОСА, те касаят много текстове в Правилата, които трябва да бъдат гласувани и дискутирани един по един. Затова оттеглих т. 2 от дневния ред, като вносител, с оглед да можем да отделим едно цяло заседание на тази тема. Миналият път това ни отне 8-9 астрономически часа, 2021 г. беше това. Написах индикативен срок до 30 декември – до края

на тази година, и други организации, които считат, че трябва да има някакви промени в Правилата, различни предложения от тези на ОСА и Асоциация „ФОРУМ“, да могат да ги поставят на дискусия и в януарското ни заседание, което предполагам, че ще е следващото на това, ще разгледаме тази точка в дневния ред с всички писмени становища, които постъпят до 30 декември т. г.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Аз благодаря за взетото становище и моля от името на колегите, които сме свръх заети, както съдиите много добре знаят, всички актове идват към адвокатите малко преди всякакви празници. Ние сме длъжни да влезем в сроковете, ние сме свръх ангажирани – направихме всичко възможно, дадохме ги преди заседание, но осъзнаваме, че срока е изключително кратък така, че – да, ще присъстваме, разбира се, на разглеждането и всякакви становища има време да бъдат представени по тази точка. Благодаря ви.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: И аз ви благодаря. С това обосновах оттеглянето на т. 2. Важно е, че все пак – действително радвам се, че има и други постъпили предложения, това е важно. Важно е бавно и детайлно да ги обсъдим, както и да се даде възможност и на други да вземат отношение. Затова ви благодаря за разбирането, че отлагаме т. 2 за следващо заседание.

Организационни въпроси. Следващо заседание, всъщност го обсъдихме – по в края на м. януари. Адв. Георгиева казва, че предпочита да е по в края на м. януари, за това няма проблем, въпросът е вашите предложения по Правилата да стигнат до нас до 30 декември, което е един месец от днес. Ние ще направим заседание с всички постъпили предложения, то ще бъде свикано 7 дни по-рано. Възможно е през м. януари да имаме някакво извънредно заседание – зависи как се развиват законодателните процеси в Парламента, дали той ще продължи да действа, дали ще има правителство или ще се премине отново към предстрочни избори, тъй като нашия дневен ред до голяма степен се обуславя от дневния ред на Парламента, понеже там се случват законодателните процеси.

ИВАНКА ГЕОРГИЕВА: Поводи има ежечасно.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЬОЗОВА: Да. В организационни въпроси – преди 1 седмица адресирах до медиите едно възражение срещу закриването на Обществения съвет към Централната избирателна комисия (ЦИК) по предложение на група народни представители. Това мое възражение, обръщение до медиите, за съжаление не беше публикувано на сайта на ВСС – имаше административна пречка. Аз го изпратих до самия Обществен съвет към ЦИК, до председателя. За мен е важно ние да проявим солидарност по казуса, тъй като независимо към кой орган, считам, че дейността на обществените съвети, какъвто е нашия, е важна и е важно да се чува гласа на гражданското общество. Считам, че това беше грешка, не знам какво се случи – моето впечатление беше, че го закриха.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не, не го закриха. Напротив. С изрични указания на техния председател приеха, че няма да го подкрепят на следващото гласуване – собственото си предложение. След което бе подложено на гласуване и засега е върнато. Мисля, че е окончателно. Гласувано е, да, но до следващо правителство или каквото там се случи.

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Тази нощ беше финализиран Изборния кодекс на второ четене в Пленарна зала.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Не. Сега още висят текстовете.

/Говорят едновременно за среднощното заседание на Парламента./

ПРЕДС. МАРИЯ КАРАГЪЗОВА: Да, радвам се, че вносителите от ГЕРБ са оттеглили своето искане окончателно, след като се надигна доста голям глас. Но, вижте – това е един пример, че когато се обърнеш към народните представители и им обърнеш внимание, че това е грешка, и се чуят много гласове, вижте как е възможна корекция на предложенията и това е много показателно, че има смисъл да правим това, което правим в момента. Защото, между другото, ако от ГС – ВСС излезе искането да се попита КС при закриването на специализираните съдилища и ако нямаше такова питане от главния прокурор, може би този противоконституционен текст за преназначаването на магистратите, щеше да си остане в законодателството без да може КС да се произнесе. Така, че е важно.

Благодаря ви за днешната дискусия. Ще направим по Правилата заседание в края на м. януари. С това изчерпахме днешния дневен ред и закривам заседанието.

ОТ УЧАСТНИЦИТЕ: Благодарим на всички. Приятен ден! Всичко хубаво и на вас, ако не се видим – Светли празници! Светли празници и приятен ден, колеги!

Заседанието на Гражданския съвет към ВСС приключи в 12:38 ч.

**СЪПРЕДСЕДАТЕЛИ НА
ГРАЖДАНСКИЯ СЪВЕТ КЪМ ВСС:**

/п/

МАРИЯ КАРАГЪЗОВА

/п/

ЕВГЕНИ ИВАНОВ

*Протоколирал: /п/
Валентина Тесовска,
технически сътрудник*